De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 60. KAAPSTAD, ZATURDAG, 3 MEI 1890. NO. 5,350.

COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

ZANDFONTEIN.

DEN heer W. H. F. HOFFMAN, is aangesteld als Agent voor de *Zuid Afrikaan* en *Volksvriend* en *Het Z. A. Tijdschrift*, te Zandfontein.

40 Ruinpaarden, 3 en 6 jaar.
10 Merriepaarden, 3 en 6 jaar.

OP DINGSDAG,

6 MEI AANST.,

ZULLEN opgemelde Paarden, die in goede conditie zijn, publiek worden verkocht aan KLAPMUTS STATIE. De Paarden zijn meest allen gedresseerd, en onder hen zijn verscheidene egale paren Karpaarden.

J. N. BAUERMEESTER.

Paarl, 28 April 1890.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Uitgestelde Verkooping.

72 Extra Vette Slagtossen en Koeijen.

DE Verkooping van opgemelde Ossen en Koeijen, geadverteerd voor 1 Mei, is wegens onvermijdelijk oponthoud uitgesteld tot DINGSDAG, 6 MEI, aan KLAPMUTS STATIE. Het Vee zal zeker present zijn en niet te voren uit de hand verkocht worden.

H. R. ZUIDMEER.

Paarl, 29 April 1890.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Lees Hier! Lees Hier!!

Ezels! Paarden!!

PUBLIEKE VERKOOPING,
Op Zaturdag, 10 Mei 1890,
Ten Dorpe CALEDON,
VAN

[illegible] Fraaije Jorge Ezels, van 2 en 3 jaar oud
[illegible] Fraaije Ruinpaarden
10 Jonge Merries.

Bovengemelde Paarden en Ezels zijn jong, sterk gebouwd, en in uitmuntende conditie, en juist door den heer JOHAN FABRICIUS uitgezocht, en voor kontant geld gekocht in de Districten van Colesberg en Bethulie. Zij zijn geschikt voor dadelijk gebruik.

Onder de Paarden zijn egale kleur paren zoo als Bruin, Blauwschimmels en Zwarte.

Bovengemelde Paarden en Ezels behooren tot de mooiste die de Ondergeteekende ooit heeft opgebragt en de aandacht van Koopers overwaard.

J. G. FABRICIUS.

Caledon, 16 April 1890.

Dempers en Moore, Afslagers.

DOODBERIGT.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Almagtigen God van Leven en Dood behaagd heeft, om tot Zich te nemen na een smartelijk lijden van twaalf maanden, mijn teedergeliefden Echtgenoot FRANCIS JOHANNES JOZE, in den ouderdom van 70 jaren en 6 maanden, mij nalatende met twee Kinderen. Hoe zwaar dit verlies ook voor mij is, zal ik mij in de hand des Heeren berusten.

Tevens breng ik ook mijnen hartelijken dank toe aan de heeren CONSTANT LAKE en F. CHANGUION, en ook aan alle Vrienden en Vriendinnen, die hunne milde handen geopend hebben gedurende zijn lijden.

CATHARINA JOHANNA JOZE, geb. DU PLESSIS.

Langebaan, Saldanha Baai, 24 April 1890.

DOODBERIGT.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Heer van Leven en Dood behaagd heeft tot Zich te nemen, op 15 dezer, mijn dierbaren Echtgenoot ALBERTUS CHRISTOFFEL ANANIAS VAN ZIJL, in den ouderdom van 40 jaren en 6 maanden, na een smartelijk lijden van 3 maanden, dat hij zeer geduldig droeg.

De woorden die hij op 't laatst gedurig herhaalde waren: "Die poort is open ook voor mij." Kort nadat hij Gez. 39 vers 6 en 7 had laten lezen voor hem, ontsliep hij zacht in den Heer.

Hoe zwaar dit verlies ook zij, toch wil ik zwijgen en zeggen, Hij is de Heer, Hij doe wat goed is in Zijne oogen. Verder breng ik mijn hartelijken dank toe aan al de vrienden die mij zoo trouw hebben bijgestaan gedurende zijn lijden.

ELIZABETH C. VAN ZIJL, geb. WESSELS.

Groenvlei, Dist. Hay, Griqualand West, 21 April 1890.

Fillis' Groote Circus,

ZAL openen op Caledon Plein, achter de Markt, op ZATURDAG AVOND, 3 MEI, met het geheel van de Reusachtige Troep en toebehooren

14 Nieuwe Artisten,

Het Prachtigste Toppunt,
IN
RIJKUNST.

De nieuwe Artisten veroorzaakten te Kimberley een grooten opgang.

Verdere bijzonderheden zie dagelijksche kennisgevingen.

MALMESBURY
Executeurskamer.

In den Boedel van wijlen NICOLAAS JOHANNES MEIJBURGH.

DE Ondergeteekende daartoe gelast zal

OP VRIJDAG,

9 MEI AANST.,

Ter Plaatse ZANDFONTEIN, publiek doen verkoopen de Baten tot dezen Boedel behoorende als:

LEVENDE HAVE:

5 Merries
7 Ezels
5 Aanteelbeesten
120 Schapen
30 Bokken
2 Gemeste Varkens
20 Jonge Varkens.

BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Bokwagen, 2 Losse Leeren, 1 Open Kar, 1 Waterkar, 2 Dubbele-Voor Ransome Ploegen, 1 Enkele-Voor Ransome Ploeg, 1 Wood's Snijmachine, 1 Braaklands Egge, 1 Ploeglands Egge, 2 paar Achtertuigen, 1 paar Voortuigen, 1 span Ploegtuigen, Zensen, Kruiwagen, Slijpsteen, Zwengels en Kettings, Pikken en Graven, enz., enz.

GRANEN:

40 Mudden eerste klas Zaadhaver, 20 mudden Koorn, 25 mudden Rog, en wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR,
Secretaris,
voor Executrice Testamentair

De heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

MALMESBURY
Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van TOBIAS CHRISTIAAN LOCHNER, Jr.

DE Ondergeteekende zal ter plaatse UITKIJK, in het Zwartland, Afdeeling Malmesbury,

OP DONDERDAG,

8 MEI AANST.,

Publiek doen Verkoopen,

2 Paarden, 6 Ezels, 88 Schapen, 10 Bokken, 25 Varkens, 15 mudden Haver, 4 Zenzen, 1 Waterkar, en wat verder zal aangeboden worden.

B. WETHMAR,
Curator.

De heeren J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

D'URBANVILLE.

Publieke School.

GEVRAAGD.—Een Onderwijzeres voor de Kleine Kinder Afdeeling. Salaris £80 per jaar. Werk te beginnen, indien mogelijk, 14 Julij 1890. Aanzoeken met copieën van getuigschriften, zullen ontvangen worden tot 20 Mei 1890.

A. D. LUCKHOFF,
Secretaris.

KENNISGEVING

IK, Ondergeteekende, geef mits deze kennis, dat het "Trek Pad" over mijne Plaats "Oorlogskloof" van Calvinia loopt als volgt: Van Calvinia naar de Uitspanning, vandaar langs den eersten Weg, draaijende ter regter zijde. Alle Vee en Levende Have, afwijkende van bovengenoemd "Trekpad," en meer in het bijzonder Vee of Levende Have trekkende langs den Weg nabij de Telegraaf Palen, zullen in het Schut geplaatst worden.

NICOLAAS E. LOUW.

Oorlogskloof, 25 April 1890.

PAARDEN EN EZELS.

DE Ondergeteekenden zullen voor rekening van den heer P. E. REDELINGHUIS,

OP WOENSDAG, 7 MEI AANST.,

Alhier op het DORP MALMESBURY, na aankomst van den Ochtend Trein, uit hun Vendukraal, publiek verkoopen,

12 Paarden, van 2 tot 3 jaren oud,
8 Ezels, 3 jaren oud (geleerd.)

Onder dezelve bevinden zich egale paren, geleerd in Tuig en onder Zadel. Zij zijn ingekocht in het Distrikt Richmond, worden opgebragt door den eigenaar zelve, en zullen seker present zijn, op den dag der verkooping.

P. E. REDELINGHUIS.

Vendu-kantoor, Malmesbury,
29 April 1890.

J. W. MOORREES, Jr. & Co., Afslagers.

ENGELSCHE EN SCHOTSCHE Law Levens Verzekering Maatschappij.

(OPGERIGT 1839.)

CURATOREN.

De Hoog-Edele LORD HALSBURY, Lord Hooge Kanselier van Groot Brittanje.
De Hoog-Edele DE GRAAF VAN GLASGOW, Lord Klerk Registrateur van Schotland.
De Hoog-Edele LORD MONCREIFF, vroeger Lord Regter Klerk van Schotland.
De Hoog-Edele LORD VENTRIS.
De Edele LORD ADAM, een van de Regters van het Hof.
De Wel Ed. Heer WILLIAM SMYTHE, van Methven.
De Wel-Ed. Heer EDWARD KENT KARSLAKE, Q.C.

Kapitaal	£1,000,000
Onopgeroepen	930,000
Belegde Fondsen (overtroffen	1,600,000
Betaalde Vorderingen	2,700,000
Bestaande Verzekeringen (overtroffen)	4,750,000

Alle soorten van Levens en Begiftiging Verzekeringen en Jaargelden toegestaan.

Dubbel Voordeel Verzekeringen. Liberale condities.
Volle bijzonderheden op applikatie

Negentig percent van de geheele Voordeelen op Levens Bezigheid gaat naar de Verzekerden.

Praktisch en Onderling Kantoor; doch sterker.

ZUID AFRIKAANSCHE TAK:

COMITE,

De Wel-Ed. Heer ANDERS OHLSSON, L.W.V.
De Wel-Ed. Heer ALEXANDER MAIR, Algemeene Bestuurder van Het Zuid Afrikaansch Leen, Verband en Handels Agentschap (Beperkt.)
De Wel-Ed. Heer C. A. FAIRBRIDGE, Q.P.

RESIDEEREND SECRETARIS:
CHARLES W. CORLETT.

HOOFDKANTOOR VOOR ZUID AFRIKA,
133, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

Energieke Agenten worden gevraagd voor de Kaapkolonie en naburige Staten.—Doe aanzoek bij den Resideerenden Secretaris.

Aan Boeren.

Ploegen, Scharen, Eggen, Ransomes, Howards, Hornsbys, alle grootten, Nommers, Patronen, alsook Extras, Machines, Dorschmachines, Pompen, Snijmachines £25, Kaf Snijmachines, Mielie Molens, Pellers, Paarden Benoodigdheden, Gegoten, Geslagen en Looden Pijpen voor Water.

Graven, Vorken, Harken, Tuiniers Messen, Gegalvaniseerd IJzeren Platen, van 6 tot 10 voet, Cementen en Zinken Overdekkingen, Touw, Koperdraad.

Catalogussen Postvrij gezonden.

IN HET GROOT EN KLEIN.

Jas. Robertson & Co.,

Pakuizen van IJzer en Hardewaren,
PLEINSTRAAT.

Echte Zweedsche Ploegen.

EEN verscheping van deze beroemde Ploegen No. 4 en 5 juist ter hand tegen lage prijzen.

KARL LITHMAN & Co.
LAATST C. G. AKERBERG.)

Adderleystraat, nabij het Middenhoofd, Kaapstad.

GUANO,

VAN GOEDE KWALITEIT TE KOOP.
M. L. BENSUSAN.
KASTEELSTRAAT.

W. A. KRIGE, VOOR STELLENBOSCH.

Aan den WelEdelen heer W. A. KRIGE.

WELEDELE HEER,—Wij Ondergeteekenden, Stemgeregtigden in de Kiesafdeeling van Stellenbosch, zijn zeer verlangend dat gij u als verkiesbaar wilt stellen voor de thans opengevallen plaats in de Wetgevende Vergadering van deze Kolonie. Uwe bekwaamheid als Burger, en uw invloed in het algemeen, zoowel als uwe kennis van ons Distrikt en zijne behoeften hebben ons lang reeds overtuigd, dat uwe tegenwoordigheid in het Parlement eene aanwinst zal zijn, niet alleen voor deze Afdeeling, maar vooral ook voor dat ligchaam.

Stel ons niet te leur, want wij vertrouwen dat niet alleen wij, maar al de Stemgeregtigden in deze Afdeeling als een eenig man, op den bepaalden tijd, u zullen roepen om onze uitgeringe belangen in het Parlement van ons Land te vertegenwoordigen. Met achting noemen wij ons WelEd. heer, u steeds beschikbare Vrienden.

J H Neethling, VDM, P D Luckhoff (Eerw), N Mansvelt (Prof), J D Krige, J D Krige, sr, D J de Kock, W J de Kock, H L Neethling, J W Fick, W Thomson (Prof), P A Mader (J P), W A Krige St zn, A P Smuts, J D Krige ("Home") P W Immelman, W Jannasch (Prof), J H Heijneke, P Heijneke, G J du Toit sr, D Hofman, sr, W Ackermann, J D Krige jr, A Meijer, L Meijer, C Marshall, P Marais D zn, J H Walker, C Gird sr, J Hauptfleisch, H van Aarde, D Burger, A van Sittert, G Kirsten, J S Krige, D F Naude sr, D Naude jr, P J Haupt, C J Krige, W de Wildt, F Kirsten, D Marais, A F de Villiers, A Gobregts, C J de Villiers, J P de Villiers, J A Bosch, J Cornellissen, H Reeves, S Martinson, P Mijburgh, H Roux, F Mijburgh, S Brooks, J le Roex, P le Roex, C Wentzel, J Wortly, C Gird jr, A van der Bijl, Jan Naude, J Delport sr, J Delport jr, James Dl Krige, John Krige, W Hendriks, P Ryan, D van Dijk, G Naude, W Wium, G Lambel, C Theunissen, S de Kock, J Jansen, D Pool, K Adams, D S Pool, J Hartogh, W Bergsteedt, J Jephtha, Dan Knoop, A Pool, J da Coste, J Swart, M Pool, P Viana, F Newman, A Hendrikse, F Langeveld, J Gabriels en 91 anderen.

R de Leeuw, G J Krige, J N de Villiers, sr, H van de Graaff Haupt, A B de Villiers, H de Villiers, Albert Faure, Dr Mills, J P Louw, Abr Faure, P R Roux, F B de Villiers, J J Kotzee, J P Roux, P J Roux, P J Roux P zn, W Ackermann, J P Roux J zn, John Stadler, J D Joubert, Jan Roux P zn, J J Carinus, P H Faure, P J Carinus, F Sieberts, J Volsteedt, J J de Villiers, Paul Neethling, F B Percival, J Blake, J A Beijers, J Gabriels, A J Alexanders, C Walters, H Groenewald, C Appolis, A Spogter, B Goridon, P Goridon, en 40 anderen.

J W Hofmeyr, M N Louw sr, P E Scholtz, M N Louw jr, J H Scholtz, P E Sholtz, jr, Wijnand Scholtz, F J Roos, W J Pretorius, D Theunissen, S Malan M zn, P Joubert sr, P Joubert jr, C Cotze, Paul Joubert, W Joubert, A Wiehahn, A de Villiers, G Wiehahn, A Neethling, C Liebentrau, J Delport, C J Ackermann, jr, F Delport, G J de Villiers, W Ackermann, Jr, H Geldenhuijs, P Bosman, J de Ronde en anderen.

Johan C Theunissen, H Diepering (MD, JP), J W H Theunissen, Nc Theunissen, sr, J D Sogie, H Geering, J Basson, J Geering, J Walker, M N Theunissen, G J Immelman, S J Theunissen, L van Niekerk, J A Cloete, G de Kock, C van Coller, P J Buissinie, J N le Roex, P Geneke, J M Spangenberg, L Schuurman, H Brandt, C Anderson, J Hoitsema, H Hendriks, J Wahl, J Watt, J Miller, John Hurling, A Kieswetter, C Swart, P Roelof, F Kaizer, W Joseph, A Pool en 31 anderen.

P J Bosman sr, Joh D Krige, J P Bosman, A Krige, J J Cruijwagen, P J Bosman jr, P Lambrechts, F Swarts, N Swarts, C Swarts, N Damas, G J Joubert, J Bredel, D J Ackermann.

ANTWOORD.

Stellenbosch, 1 Mei 1890.

Aan de Heeren die bovenstaande Requisitien onderteekend hebben.

WEL-EDELE HEEREN,—Met dank erken ik de ontvangst van de Requisitien door UEdelen aan mij gezonden, mij verzoekende mij verkiesbaar te stellen voor de vacature ontstaan in de Wetgevende Vergadering, door het overlijden van wijlen onzen geachten vriend den heer P. A. MIJBURGH.

Niettegenstaande er vele moeijelijkheden aan verbonden zijn om zoodanig eene Parlementaire verpligting op mij te nemen, gevoel ik mij nogtans gedwongen aan u vriendelijk verzoek gehoor te geven, en mij ter uwer beschikking te stellen, en mogt ik gekozen worden zal ik trachten door mijne getrouwe pligtsvervulling (zoo veel mogelijk) aan het vertrouwen door u in mij gesteld te beantwoorden, en hoop dat mijne Parlementaire loopbaan bewijzen zal leveren en gekenmerkt zal zijn als gegrond op echte christelijke beginselen.

Terwijl ik reeds breedvoerig over het een en ander gesproken heb, bij eene vorige gelegenheid, en nog verder zal uitwijden op den nominatie dag, zal ik slechts kortelijks het volgende aanstippen.

1. Met betrekking tot Spoorwegen zal ik mijne ondersteuning geven aan uitbreiding naar het Noorden, en Verbindingslijnen met onze Koolmijnen, en andere noodige vertakkingen indien de welvaart van ons land het vereischt, en desselfs opbrengsten zulks toelaten.

2. Opvoeding zal een der hoofdzaken van belangstelling en zorg bij mij uitmaken, omdat het mij duidelijk is dat de toekomstige welvaart van ons land grootelijks zal afhangen van de beschaving van het opkomende geslagt, dat door eene degelijke opvoeding gevormd moet worden tot mannen die later de voornaamste plaatsen in onze maatschappij zullen moeten innemen.

3. Landbouw en Veeteelt zullen in alle opzigten zeker mijne ondersteuning genieten, en behooren ten zeerste door het Parlement aangemoedigd te worden. En de tegenwoordige Accijns zoo wel als invoerrechten op ingevoerde dranken moeten verhoogd worden ter bescherming van den wijnstok, welks opbrengst het stapel produkt is van ons westelijk deel en ten allen tijde behoort onbelast en vrij te blijven. Het zelfde geldt ook wol en de andere produkten des lands, maar zoo het moge gebeuren dat de aanstootelijke Accijns kwestie op onze brandewijn ooit weder in het Parlement ter sprake moge komen, zal ik mijne stem ten sterkste er tegen verheffen.

4. Met betrekking tot de vriendschappelijke verhouding met onze naburige zuster staten en Natal, zal ik trachten die zoo veel mogelijk te bevorderen, mits die niet strijdig zijn met onze koloniale belangen.

5. Het gedragslijn dat ik voorgenomen heb te volgen op Politiek gebiedt, is het tegenwoordige Gouvernement, en den heer HOFMEIJR, met de Afrikaander partij te ondersteunen daar zij duidelijk getoond hebben het vertrouwen des lands waardig te zijn.

6. Hiermede wensch ik ook mijne vrienden en de Visschers aan Somerset West Strand te verzekeren dat hunne belangen die steeds gewigtiger worden door mij naar behooren zullen behartigd worden.

7. Het zal mijn streven zijn in het Parlement de belangen van alle klassen der bevolking christelijk regt te doen wedervaren.

Nu geachte Vrienden! terwijl er op de nominatie dag eene betere gelegenheid voor u zal zijn, nadere kennis met mijne denkbeelden te maken, en mij te ondervragen omtrent mijne verdere politieke gevoelens, wil ik mij geheel in uwe handen stellen. U nog eens dankende voor het vertrouwen in mij gesteld, noem ik mij,

UEds. Dw. Dienaar,

W. A. KRIGE.

COMPETITIE UITGEDAAGD.

Laagste Kontante Prijzen in de Stad bij de Victoria Pakhuizen van Kruidenierswaren

GORT 3d. per lb., Vogelzaad 3d. per lb., Sago 3d. per lb., Klinker 3d. elk, Gespleten Erwten 2½d. per lb., Grof Havermeel 3d. per lb., Kaapsche Thee 3d. per lb., Washing Soda 2d. per lb., Witte Suiker 3½d. per lb., Kaarsen 12 oz. 7d. per pak, do. 16 oz. 10d. per pak, Raapzaad 4½d. per lb., Hennepzaad 4½d. per lb., Yeatman's Jellies 4½d. en 9d. per pakje, Baking Powder 10½d. per dozijn, Custard Powder 10½d. per dozijn, Pudding Powder 1s. 10d. per dozijn, Oxford Blaauwsel 10½d. 1 lb. pak, Tafelzout 1½d. 1 lb. pak, Chutney 10½d. per lb., Edammer Kaas 4s. 6d. elk, Matchless Soap 4½d. per steen, Sunlight Soap 4½d. per steen, Monkey Soap 6d. per steen.

25, Kortemarktstraat, 25, tegenover J. H. STURK & Co.,

ALLE ORDERS STIPTELIJK UITGEVOERD.

Publieke Verkooping.

In den Boedel van wijlen Mejuffr. ELIZABETH MARIA MEIRING (geboren DE VOS), weduwe van wijlen den heer PIETER JACS. MEIRING.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast, zal

Op Dingsdag, 20 Mei aanst.,
'S MORGENS TEN 10 UUR,

Publiek verkoopen op de Plaats "Gedeelte van Tweefontein," *alias* "Retreat," gelegen omtrent drie mijlen van Worcester:—

I. VASTGOED:

ZEKERE TWEE STUKKEN ERFPACHTGROND, genaamd "ANNEX TWEEFONTEIN" en "MEIRING'S BERG," grenzende aan voormelde Plaats, en metende 106 Morgen en 539 Morgen respectievelijk.

II. LOSGOED:

14 Aanteelbeesten, 1 Carriage, 1 Spider.

VOORTS:

HUISRAAD, als Tafels, Stoelen, Sofas, Easy Chairs, Sideboards, Schilderijen, Gordijnen met Stokken, Kleederkast, Ledekanten en Katels met Bedden, Spiegels, Muziekrak, Huisklok, Glaswerk, Aardewerk, Potten, Stove, enz., enz.

EINDELIJK:

ZILVERWAREN, bestaande in Lepels, Vorken, Standen, enz.; en wat meer zal worden aangeboden.

J. J. THERON, Afslager.

Worcester, 28 April 1890.

Stellenbossche Af. Bond.

HIERMEDE geschied kennisgeving, dat er op VRIJDAG, 9 DEZER, ten 2 ure, in de Hofzaal alhier, eene Vergadering zal gehouden worden van leden van den Bond, ten einde nieuwe Comitéleden te kiezen, en andere bezigheden betrekkelijk den Bond, alsmede eene Publieke Vergadering om over de kwestie der Phylloxera te handelen.

Op last van den Voorzitter.

W. A. KRIGE,
Secretaris.

Stellenbosch, 1 Mei 1890.

Goede Kans voor Buitenlieden en anderen.

DE Ondergeteekende zal van WOENSDAG, 7 DEZER, Uitverkooping houden van Kleederen, Overjassen, Stevels, Schoenen, Kousen en eene menigte andere Goederen voor zeer lage prijzen, vooral nuttige artikelen voor Kinderen. Ook Negotie Kasten, enz., enz., enz.

W. J. DE KOCK.

Stellenbosch, 2 Mei 1890.

WEGGELOOPEN of VERDWAALD, van de Plaats Oostmans Post, een VALE MERRIE EZEL, met slappe ooren. Heeren Schutmeesters, bij wie dit Dier moge komen aanloopen, worden vriendelijk verzocht kennis te geven aan den Eigenaar of aan het Kantoor van dit Blad; en indien iemand het Dier op houdt zonder kennis te geven, zal hij streng behandeld worden volgens de Wet.

Adres: C. H. LOUBSER,
Oostmans Post,
Klipheuvel Statie.

TE HUUR.

DE Ondergeteekende biedt een gedeelte van zijne Plaats "Modderkloof," gelegen aan de Paardeberg te Huur aan.

Behalve extra goede Tuingrond is er een Wijngaard beplant met 10,000 Stokken, alsmede Woonhuis en Stal.

Aanzoek kan gedaan worden bij den Ondergeteekende tot 17 dezer.

JAKB. DL. ZEEMAN.

1 Mei 1890.

Z. A. Schoone Kunst Vereeniging, Kunst Galery, Nieuwestraat.

BEDRAG voor het bijwonen der Morgen Klassen, Twee Guinjes per Termijn.

Voor het bijwonen van de Klassen voor Ambachtslieden, Drie Shillings en Zes Pence voor den Termijn.

De Jaarlijksche Vergadering van Inteekenaren zal op WOENSDAG, 7 MEI gehouden worden.

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trust Maatschappij
WESTELIJKE PROV. BANK GEBOUWEN.

Opgerigt den 1sten October, 1873.

KAPITAAL	£20,000.
RESERVE FONDS ...	32,000.
VOORZIENINGS FONDS	3,000.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele heer B. P. du Plessis, Voorzitter
De Wel-Edele heeren
P. J. Wessels, J. P. Therron,
J. P. Kriel de Villiers, W. A. Joubert,
J. J. Albertijn, S. J. van der Spuij,
J. R. de Villiers, M. Smuts du Toit.

BRAND DEPARTEMENT.
AANZOEKEN voor de Versekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT
Voor de Administratie en Beredderingen van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.
Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.
Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor besigheden.
J. I. de VILLIERS, A.P.m., Secretaris.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

MEI 1890.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 4 Mei, 10.23 n.m. | Nieuwe Maan, 18 Mei, 9.33 n.m.
Laatste Kw. 11 Mei, 5.36 n.m. | Eerste Kw. 26 Mei 11.48 n.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Donderdag	0 10	0 31	6 21	6 41
2 Vrijdag	0 51	1 8	7 0	7 17
3 Zaturdag	1 26	1 44	7 35	7 53
4 Zondag	2 2	2 18	8 10	8 27
5 Maandag	2 36	2 54	8 45	9 4
6 Dingsdag	3 13	3 33	9 23	9 43
7 Woensdag	3 53	4 15	10 4	10 26
8 Donderdag	4 37	5 0	10 49	11 13
9 Vrijdag	5 26	5 53	11 40	— —
10 Zaturdag	6 24	7 0	0 9	0 42
11 Zondag	7 40	8 25	1 20	2 3
12 Maandag	9 12	9 58	2 49	3 35
13 Dingsdag	10 38	11 11	4 18	4 55
14 Woensdag	11 41	— —	5 26	5 54
15 Donderdag	0 7	0 28	6 18	6 39
16 Vrijdag	0 50	1 8	6 59	7 17
17 Zaturdag	1 26	1 45	7 36	7 54
18 Zondag	2 2	2 18	8 10	8 27
19 Maandag	2 36	2 53	8 45	9 2
20 Dingsdag	3 10	3 28	9 19	9 37
21 Woensdag	3 45	4 3	9 54	10 13
22 Donderdag	4 22	4 41	10 32	10 51
23 Vrijdag	5 0	5 21	11 11	11 32
24 Zaturdag	5 42	6 5	11 54	— —
25 Zondag	6 30	6 57	0 18	0 44
26 Maandag	7 28	8 2	1 18	1 45
27 Dingsdag	8 39	9 17	2 21	2 58
28 Woensdag	9 53	10 29	3 35	4 11
29 Donderdag	11 0	11 27	4 45	5 14
30 Vrijdag	11 53	— —	5 40	6 4
31 Zaturdag	0 15	0 37	6 26	6 48

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten.

	u.	m.
Delagoabaai voeg bij...	0	57
Natal „	1	50
Kowie „	1	10
Knysna „	0	18
Simonsbaai „	0	4
Port Nolloth „	0	5
Oost Londen „	1	5
Algoabaai „	1	20
Mosselbaai „	0	50

NIEUWE MARKT.

Van 1 Mei.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	13	0	—	0	17	3
Appelen, per 100	0	1	0	—	0	9	2
Boter, per lb.	0	1	5	—	0	1	8½
Biltong, per stuk	0	1	2	—	0	3	4
Bloemkool	0	0	3½	—	0	0	6½
Boonen, per mud	1	4	0	—	1	6	6
Citroenen, per stuk	0	0	4½	—	0	0	5
Druiven, per mand	0	2	11	—	0	7	11
Eijeren, per 100	0	18	11	—	1	0	0
Eenden, per stuk	0	1	11½	—	0	1	11½
Guavas, per 100	0	1	1	—	0	5	5
Groene Boonen, per bh	0	5	3	—	0	5	3
Ganzen, per stuk	0	2	5	—	0	3	4
Hoenders	0	1	0	—	0	1	7
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	1½
Kweeperen, per 100	0	3	2	—	0	4	7
Limoenen, per 100	0	8	5	—	0	9	8
Mispels, per 100	0	0	9	—	0	0	10
Nartjes, per 100	0	5	6	—	0	5	6
Peren, per 100	0	1	0	—	0	3	10
Pisangs, per 100	0	2	9	—	0	6	7
Patatas, per mud	0	4	7	—	0	5	9
Rozijnen, per lb.	0	0	3½	—	0	0	3½
Scorseneer, per bos	0	0	4	—	0	0	4
Uijen, per mud	0	4	9	—	0	5	3
Zuurlimoenen, per 100	0	5	0	—	0	5	0

VROEGEMARKT.

Van 2 Mei.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	13	6	—	0	18	5
Appelen, per 100	0	1	4	—	0	8	4
Boonen, per mud	1	10	0	—	1	16	0
Eijeren, per 100	1	2	0	—	1	2	6
Eenden, per stuk	0	1	5	—	0	2	3
Granaatappelen, p 100	0	3	11	—	0	3	11
Ganzen, per stuk	0	2	8	—	0	2	8
Hoenders, per stuk	0	1	5	—	0	1	7
Kalkoenen, per stuk	0	4	6	—	0	4	6
Peren, per 100	0	0	7	—	0	4	6
Patatas, per mud	0	3	0	—	0	4	6
Uijen, per mud	0	3	9	—	0	6	0

1 Wagen en 13 Karren.

VERKOOPINGEN.

MEI.

6.—Klapmuts Statie, Paarden, van den heer J. N. Bauermeester,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

6.—Klapmuts Statie, Ossen en Koeijen, van H. R. Zuidmeer—J. S. Marais & Co., Afslagers.

7.—Malmesbury Paarden en Ezels, van den heer P. E. Redelinghuis,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

8.—Uitkijk, in het Zwartland, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Haver, ens., in den insolventen boedel van T. C. Lochner, Jr.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

9.—Zandfontein, Levende Have, Boerderijgereedschap, Granen, ens., in den boedel van wijlen den heer N. J. Meijburgh,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

10. Koopmansburs, Kaapstad, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer T. Watson,—H. Jones & Co., Afslagers.

10.—Caledon, Ezels en Paarden, van den heer J. G. Fabricius,—Dempers & Moore, Afslagers.

10.—Beaufort West, Vastgoed, in den insolventen boedel van A. J. du Toit,—E. W. Rice, Afslager.

20.—Tweefontein, *alias* Retreat, Vaste en Losse Goederen, Huisraad, Zilverwaren, ens., in den boedel van wijlen mej. E. M. Meiring, geboren De Vos,—J. J. Theron, Afslager.

22.—Kaapstad, Vastgoed, van den heer J. Wouter,—J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.

VOOR VERKOUDHEDEN, HOEST, Longpijpontsteking, Zeere Keel, Griep en Aanvangende Tering, haalt geene remedie bij

Ayer's Kersen Borstmiddel.

Het is lang het populairste pijnstillende slijmafdrijvend middel der Artsenijmengkunde geweest en wordt overal door de Faculteit goedgekeurd en aanbevolen. Het verzacht de ontstoken weefsels, breekt de slijm op, bedaart de hoest en noopt tot rust. Als eene huismedicijn bekleedt Ayer's Kersen Borstmiddel

Den Voorrang.

Het is onwaardeerbaar voor de verlichting van kroep, kinkhoest, zeere keel en al de longaandoeningen waaraan de jeugd onderhevig is. Geen huisgezin is geheel veilig zonder Ayer's Kersen Borstmiddel.

GEPREPAREERD DOOR
Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.
Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG, 3 MEI 1890.

ZENDINGSWERK IN Z. AFRIKA.

"Is Zendingswerk onder onze Naturellen waard om gesteund te worden?" Dit is de vraag die Woensdag avond, eenigszins in verband met de pas gesloten Wesleyaansche Conferentie, door den heer Easton, van het Departement van Op. Werken alhier, in een voorlezing zich ter beantwoording werd gesteld. Hij wees daarbij op hetgeen zoo dikwijls, niet slechts door tegenstanders der Zending maar zelfs door hen die dit in beginsel niet waren, over de weinig zigtbare vruchten der Zending werd gezegd. "Zooveel kostbare levens, zooveel schatten waren aan het Zendingswerk geofferd, en welke resultaten kon men toonen?" Dat vroeg men, maar men vergat dat de landbouwer, de fabrikant, de koopman in de gelegenheid is om te laten zien wat hij met zijn werk en uitgaven gewonnen heeft, maar dat het een geheel andere zaak is om de vruchten te schatten van hetgeen men aan zielen heeft verrigt. Het was geen ligte taak om barbaren in Christendom en Christelijke beschaving in te wijden, maar al scheen het dat de resultaten van de eerste werkers in het Zendingsveld gering waren, dan zag men later dat zij niet voor niet hadden gearbeid. Het Zendingswerk der Wesleyanen als dat gedeelte van het geheel nagaande wat hij meer in bijzonderheden had kunnen bestuderen, noemde hij 23,000 als het getal lidmaten uit de Naturellen in het Wesleyaansche Kerkgenootschap van Z. Afrika, en zeide hij er bij dat men dit, voor een werk dat zeventig jaren achtereen gedreven was, welligt een gering resultaat zou achten; maar men moest niet vergeten dat slechts zij als lidmaten werden toegelaten die door hun levenswandel toonden dat zij als bekeerden beschouwd konden worden; en wat oefenden die bekeerden niet een invloed uit op hun stamgenooten, zij het als plaatselijke predikers, wanneer zij hiertoe bevoegd waren, zij het ook door hun voorbeeld!

Onder onze lezers zullen er slechts weinigen zijn die het met dit betoog niet eens zijn, en in elk geval zullen zij hetgeen voor de Zending gedaan en gegeven wordt niet als kracht- en geldverspilling beschouwen. Zoo men in vroegere tijden onder de Kolonisten van Hollandsche taal en afkomst, niet tegen de Zending maar tegen den geest had waarin sommige zendelingen in Z. Afrika hun werk dreven, dan lag dit aan bepaalde redenen, die wij thans niet zullen bespreken. Van die redenen, van de politiek in vroegere dagen hier door zendelingen gevolgd,—want zij *hadden* in het politieke veel in te brengen,—kan men het noodige in de werken van den heer Theal vinden; maar deze zelf voegt er bij dat in onze dagen de zendelingen een andere denk- en handelwijze zijn toegedaan. En toch, zelfs nu doen zich, in verband met de Zendingszaak in Z. Afrika, vragen voor die door den heer Easton niet zijn aangeroerd, en die trouwens, als op de beantwoording der hoofdvraag geen invloed oefenende, door hem niet behoefden aangeroerd te worden. Hierover willen wij een paar woorden in het midden brengen.

Anders dan b.v. in Madagascar, in de Nyassa landen of in het Rijk vroeger door Mtesa geregeerd, arbeiden de zendelingen in de Koloniën en Republieken van Z. Afrika onder Naturellen en andere kleurlingen die deels binnen de eigenlijke Kolonie en dus zamen met de Kolonisten, deels in aan dezen onderworpen landen wonen, hetzij hun dit land door schenkingen is toegekend, hetzij dat zij het in bezit hadden toen zij onder Koloniaal gezag kwamen. Is het nu hun bestemming om in dit land, als een afzonderlijk volk, te blijven wonen, of om in de Kolonistenmaatschappij op te gaan? In het eerste geval doet zich eene andere vraag voor:—wat er met hen geschieden zal als hun aantal voor het land te groot wordt. Reeds nu klagen zij dat dit het geval is,—en als de Koloniale Regering aan die klagten het oor leende en hun het nog niet bezette land toewees dat haar ter beschikking staat, dan zou zij ten stelligste tegen het belang der Kolonisten handelen. Dit doet de tegenwoordige Regering niet, zoo als blijkt uit haar gedrag ten opzigte van Glen Grey, toen zij den toeleg der aldaar gevestigde Naturellen verijdelde om tegelijk nieuw land, hun elders geschonken, en hetgeen zij er voor in ruil moesten geven voor zich te behouden. Houdt de Regering zich aan zulk een politiek, dan spreekt het van zelf dat op den duur de overtollige bevolking der Naturellenlanden in de Kolonie werk zal moeten zoeken, iets wat reeds nu geschiedt, maar toenemen moet naar mate de Naturellenbevolking talrijker wordt.

Nu zal men inzien dat men hier met een lastig vraagstuk te doen heeft, nl. welke plaats de Naturellen in de Koloniale Maatschappij moeten innemen. In een Engelsch Transvaalsch blad lazen wij, een paar dagen geleden, den wensch uiten dat de Naturellen maar in hun kralen blijven mogten, want dan zou men spoedig een aantal Europésche werklieden hebben, en "de waardigheid van den arbeid" zou bewaard worden. Wij deelen dien wensch waarlijk niet, maar buitendien is hij stellig ijdel, want de Naturellen zijn er, en laten zich niet binnen enge grenzen beperken. Ons gevoelen over de zaak is bekend. Wij zouden niets liever zien dan dat zooveel mogelijk alle handwerk aan Naturellen kwam, die zoodoende den arbeidsstand des lands zouden uitmaken. Er is heel wat dat dien wensch in den weg staat, maar wij vragen, is er een andere oplossing der Naturellenkwestie, waar de Kolonisten genoegen mee kunnen nemen, dan deze? Is er niet veel, b.v. de onwil van Kolonisten-kinderen om zich aan handwerk te wijden, dat toont dat zij het gevoelen hoe, in een gemengde maatschappij als deze, zij niet geroepen zijn om het lagere werk te doen? En hoe zal men nu de Naturellen er toe brengen om zich te voegen in de omstandigheden, en te doen, wat van hen verlangd kan worden?

Wij zijn, zal men zeggen, afgeweken van de kwestie der Zendingszaak. Dit is in zoo ver juist als het werk der zendelingen is om de Naturellen tot Christendom en Christelijke beschaving te brengen, en men van hen niet vergen kan om zich met kwesties in te laten die tot het gebied der politiek behooren. Maar kan, vragen wij, het Zendingswerk in Zuid Afrika met de regte vrucht gedreven worden, als zij die het drijven de inzigten der Kolonisten niet kennen en er vreemd aan blijven? Men heeft, in het vroeger gebeurde met Glen Grey, mannen van hoog aanzien in het Kerkgenootschap welker werkzaamheid op het Zendingsgebied door den heer Easton beschreven werd, de politiek der Regering zien bestrijden, schoon in het Parlement geen stem er zich tegen verhief. Men ziet een journalist die in het Kerkgenootschap geen geringen invloed bezit, in zijn blad zich tegen een ligchaam—den Afrikaner Bond,—verklaren dat de eigenlijke Kolonisten-politiek het meest consequent voorstaat. Nu, dit laatste is natuurlijk; wie voor Naturellen schrijft moet in hun zin schrijven. Juist hieruit echter blijkt het welk een strijd er hier te lande heerscht, en hoe noodig het is dat de aard van dien strijd door allen wordt ingezien die hier invloed ten goede kunnen oefenen. Dat kunnen de zendelingen, en juist daarom achten wij het een zaak van belang dat zij weten wat het streven van het ras is dat hier het Christendom gebragt heeft, en dat zij dit streven op de regte waarde schatten, zonder of door Europésche of door Naturellen vooroordeelen een verkeerd begrip er van te koesteren.

EEN KUNSTTENTOONSTELLING.

Reeds Lady Smyth gaf zich, tijdens haar verblijf hier te lande, veel moeite om de schoone kunsten te bevorderen, en had rondom zich een aantal talentvolle jonge dames verzameld, die zij aanmoedigde en voorthielp in haar beoefening der teeken- en schilderkunst. Het blijkt dat Lady Loch die taak van haar heeft overgenomen, en veel tijd en moeite er aan besteedt; en zoo als men uit een paragraaf in ons blad zien zal, wordt er op 24 Junij een Tentoonstelling van schilderijen en teekeningen in het hiervoor bestemde lokaal in Nieuwstraat, waarschijnlijk door Z.Exc. den Gouverneur zelf, geopend. Gisteren meldde ons iemand die bij al wat schoone kunsten betreft steeds zich vooraan stelt in het bevorderen der goede zaak, dat niet alleen aan de hier gevestigde Teekenakademie, zoo als men het in Holland noemen zou, maar ook aan inrigtingen van onderwijs in andere streken de schoone kunsten met zoo goed gevolg beoefend worden, dat men zien kan hoeveel talent er hier onder het opkomend geslacht schuilt. Bepaaldelijk noemde hij het Hugenoten Seminarie te Wellington. Kunst adelt een volk, en ziet men hoe de schoone kunsten, muziek zoowel als teeken- en schilderkunst, hier bij het jongere geslacht bijval vinden, dan is er alle hoop dat de Zuid Afrikaansche Kolonisten zich niet slechts een volk zullen toonen dat landen voor beschaving weet te openen, maar ook een dat de schoonste vruchten der beschaving op prijs stelt, en tot den wasdom er van bijdraagt.

'T EEN EN ANDER.

"Wij herinneren ons," zegt een schrijver in de *Volksbode*, "van een geachten boer aan de Paarl vernomen te hebben, dat hij nooit eenige moeite heeft om aan arbeiders te komen. Het plan door hem gevolgd is zeer eenvoudig. Hij heeft een aantal huurhuisjes, en verhuurt ze tegen billijke huur, op voorwaarde dat de arbeiders zich verbinden bij hem tegen het gewone loon te komen werken, *wanneer hij ze mogt noodig hebben*. Verbreekt iemand de bepaling, dan krijgt hij kennis en moet vertrekken. Het is van achteren gebleken, dat niet alleen de boer er bij wint, maar dat ook het werkvolk daardoor wordt gelokt. Zou men niet op grooter schaal iets dergelijks kunnen doen? Laat de boer huisjes bouwen op zijne plaats voor zijn arbeiders, en ze verhuren aan zijn volk met stukjes grond er bij." Dit plan is heel goed waar het uitvoerbaar is, en is, gelooven wij, in niet weinig gevallen in streken van het Westen gevolgd. Zoo ook, in gewijzigden vorm, in het Oosten, maar daar geeft het dit bezwaar dat men, met Kaffers op zijn plaats grond om te bebouwen en gelegenheid tot huisvesting te geven, zijn buren het leven lastig maakt, daar dezen dan hun vee weldra zien verdwijnen; en hierom is de Locatie Wet ingevoerd, die het houden van Kaffers op een plaats, buiten die welke er vaste arbeiders zijn, aan iedereen verbiedt, die er geen verlof van de overheid toe bekomen heeft.

Dr. Peters krijgt in een Engelsch berigt er van langs, omdat hij Duitsche vlaggen geheschen heeft op plekken welker bezetting door Duitschers het Engelsche plan verijdelen zou om al de waterwegen tusschen de Zambesi en de Nijlbronnen in Britsche handen te brengen. Een telegram meldt dat in Uganda een Engelschman den Christen koning tot een verbond à la Moffat-Lo Bengula gebragt heeft. Het zal ons benieuwen hoe lang het duren zal eer Duitschland dit alles wat al te vervelend gaat vinden.

In een land als de Z. A. Republiek, waar een talrijke bevolking is die aan kranten lezen en drukpersvrijheid gewend is, dunkt het ons niet raadzaam om een censuur der dagbladpers, in welken vorm dan ook, in te voeren. Niet dat wij het een goeden toestand achten dat de eerste de beste schoelje een blad uitgeven en met zijn geschrijf het gepeupel opruijen en het de Regering lastig maken kan. Niet dat wij niet weten hoe sommige Engelsche bladen in de Republiek, zoo als de *Star*, in boozen geest geschreven worden. Toch zijn er gevallen waarin het geneesmiddel erger dan het kwaad is; en als de Vrijstaat er door is gekomen schoon hij in zijn beweerden *Friend* een bitteren vijand had, behoeft de Z. A. Republiek zich ook niet zoo heel bang te maken voor het gekef der Engelsche dagbladpers.

In verband hiermede willen wij een kostelijk stukje uit de *Cape Times* over de kwestie vertalen. "Geen Regering," heet het aldaar, "ingerigt als die van de Z. A. Republiek, kan de kritiek ook maar een oogenblik doorstaan. Het is niet de regering van een geest die eenige groote ruimte van geschreven gedachte heeft overzien, of met het oog van een criticus leest, of diep overwogen heeft." Zoo iets te hooren van den vervaarlijksten uil die ooit in Zuid Afrika aan een dagblad-lessenaar is gaan zitten, is in der daad vermakelijk. Het zou waarlijk voor het Museum een heele aanwinst zijn als men zoo'n vogel er voor kon aankoopen.

De speciale correspondent van de *Pall Mall Gazette* geeft een schets van de wording en beteekenis der Britsche Z. A. Maatschappij en van haren stichter, den heer Rhodes, die natuurlijk wel het zuiver Britsche standpunt van den schrijver verraadt, maar toch geenszins onjuist is. Wij zullen er intusschen slechts één paragraaf van aanhalen. "Er is," zegt de schrijver, "slechts één zaak waar men bang voor mag zijn. Een maatschappij kan koorts krijgen noch in een veldslag gedood worden. Maar de fortuin van een maatschappij kan zeer naauw verbonden zijn aan het leven van een man die, al is hij zoo hoog in zijn schoenen als Saul en zoo blozend als David, zoo wat vijftien jaar geleden er voor doorging om naauwelijks in staat te zijn de reis naar de Kaap te weêrstaan." Over de mogelijkheid waar de schrijver hier een zinspeling op maakt willen wij niet spreken, maar wel willen wij er op wijzen welk een lot mannen getroffen heeft die, zoo als Waren Hastings, meer dan iemand gedaan hadden om Engeland's magt in het buitenland te grondvesten, maar ongelukkig genoeg waren om den toorn van zoogenaamde vrienden der menschheid op zich te laden. De heer Rhodes zal, als hij slaagt in zijn plan, in Engeland nooit opregten bijval vinden, maar wel, als door hem de zege van het Kolonistenras in ons werelddeel bevestigd wordt, in Zuid Afrika zelf.

Sir Charles Mills blijkt, voor het Emigratie Comité, een flink en juist advies over de verhuizing naar de Kaap te hebben uitgebragt. Dat, als hier wolfabrieken worden opgerigt, men enkele bekwame werklieden uit Engeland zal noodig hebben, dat is duidelijk. Intusschen zal men ook daar Naturellen moeten gebruiken als het hier op den duur goed zal gaan, en wij zijn er jammer over dat er van de fabriek te Molteno, waar men dit plan voor koesterde, in weerwil van de invloedrijke personen die er zich meê bemoeiden, niets is teregt gekomen.

De Johannesburgers willen den heer Meyer als Volksraadslid houden, schoon hij verklaard heeft dat hij voor iemand plaats wil maken die "de wenschen der bevolking beter begrijpen kan." Maar hebben de Johannesburgers er ooit aan gedacht dat zij hun vertegenwoordiger eerst plagten te beleedigen door zijn vergaderingen niet bij te wonen, en later met genoeg verbeteringsplannen zijn voor den dag gekomen om elk volksvertegenwoordiger te ontmoedigen? Zoodra de Johannesburgers willen inzien dat zij niet slechts ter wille van het openbaar maar ook van hun eigen bijzonder belang, wat minder lawaai maken en wat minder eischen stellen moeten, zal geen ordentelijk mensch er tegen hebben om hen in den Volksraad te vertegenwoordigen.

Preekbeurten op morgen.—Groote Kerk: 's morgens (Hollandsch), Dr. Kotzé; 's avonds (Engelsch), Ds. Steytler.—Nieuwe Kerk: 's morgens en 's avonds, Ds. Muller.—Zeepunt: Ds. Steytler.—Hanoverstraat Kapel: 's morgens en 's avonds, Ds. Van Wijk.—Papendorp: 's morgens en 's avonds, Eerw. Smeer.—Boggebaai: Eerw. Haylett.—Glena Hall, Rondebosch 's avonds——

St. Stephens Kerk.—'s Morgens en 's avonds, Ds. M. C. Botha.

Groenpunt.—Diensten: 9.45 's voormiddags, Hollandsch; 11.15 Engelsch: 's namiddags 3 uur Zondagschool; 's avonds 6.30 Engelsch; Donderdag avond 6.30 Engelsch. Ds. De Beer.

Evang. Luth. Kerk, Strandstraat.—De diensten aldaar zullen op morgen worden waargenomen als volgt: 's morgens om 10 ure a.m. door den Wel Eerw. W. F. Gohl en 's avonds 6.30 ure door den Wel-Eerw. Dr. G. M. Zahn. Zondagschool om 3 ure.

De Wesleyaansche Conferentie is Woensdag gesloten, en aan den Voorzitter, Eerw. E. Rowe, is een zilveren thee-service vereerd.

Zij die levensverzekeringen of anderszins willen aangaan lette op het programma van de Law Levensverzekering Associatie. Zie advertentiekolommen in dit blad.

Fillis Circus.—De heer Fillis is met gevolg Donderdag avond per specialen trein van Kimberley hier aangekomen en zal volgens aankondiging heden avond in het Circus Gebouw dat op het Caledonplein opgetrokken is optreden. De voorstelling zal onder patronage zijn van en worden bijgewoond door den Burgemeester en de Raadsleden van Kaapstad. Wij twijfelen er niet aan dat de voorstelling druk zal bezocht worden daar de kunsttoeren die zullen worden uitgevoerd allen nieuw voor Kaapstad zijn en naar wij vernemen zal het programma voor den openingsavond iets uitgezochts en speciaals zijn.

[illegible] heeft slechts één boedel, en dat we een [illegible], vrijwillig zien overgeven.

De Vacature te Stellenbosch.—In onze advertentie kolommen zal men de rekwisitie vinden aan den heer W. A. Krige gerigt te samen met zijn antwoord er op.

[illegible] toonen in de bladen de schaarschte aan het nieuws, en het is maar goed dat het Parlement deze maand begint.

De Iersche Vrijwilligers hebben Woensdag avond hun halfjaarlijksche vergadering gehouden, waar echter niets voorviel dan dat Majoor O'Reilly een toespraak hield.

Griep, of zoo als het thans heet influenza, heerscht sterk onder het scheepsvolk te Simonsstad, zwart zoowel als blank, maar in ligten graad, zoodat de lijders met vier of vijf dagen in het Hospitaal er afkomen.

Dr. Cameron heeft, op zijn reis naar Europa, te Las Palmas het jagt van Sir Donald Currie, met een voornaam gezelschap aan boord, ontmoet, en er, daar het Zondag was, godsdienst gehouden.

Een Fransch Tijdschrift, met het doel uitgegeven om de luidjes tot het Buddhisme te bekeeren, wordt in de bladen, per mail ontvangen, onder de nieuwigheden genoemd waar onze broederen in Europa zich den tijd mee korten.

I. D. Bisme bloeit, volgens een berigt in de *Cape Argus*, te Kimberley weder evenzeer als ooit te voren, in weerwil van de rijke vangst waarmee men kort geleden het I. D. B. nest had opgetrokken.

Het Droogo Dok zal, van 20 dezer af, een tijd lang buiten gebruik zijn, daar de sluiting er van reparatie behoeft, die er op de scheepshelling aan zal gegeven worden. Vooraf moeten echter nog vier schepen op de helling in orde worden gebragt.

Waarschuwing.—Wij verwijzen onze lezers en lezeressen, die van snuif gebruik maken naar onze advertentiekolommen, waar de heeren Otto Landsberg & Co. een wenk geven hoe zich te wachten voor het ontvangen van bottels vervalschte snuif, die voor hun beroemd fabrikaat doorgaan.

Noordwaarts.—Een telegram in de *Cape Times* zegt dat de boeren in Zoutpansberg die Noordwaarts willen verhuizen, eerst Lo Bengula om verlof zullen verzoeken; maar deze heeft zich verbonden zoo iets niet toe te staan zonder verlof van Harer Majesteit's Regeering, wat thans zeggen wil, van den heer Rhodes.

Sir Henry Loch heeft, meerendeels te paard, een deel van Basutoland bereisd, en de Zendingstaties Morija, van het Fransche Zendinggenootschap, en Roma bezocht. Te Morija werd hij door Lerothodi, te Roma, waar men bloemen strooide en 's avonds illumineerde, door Mama ingehaald. Volgens de *Argus*, waar wij dit uit meedeelen, hoopt Z. Exc. heden avond te Bloemfontein terug te zijn, en zal bij Dingsdag vandaar vertrekken.

Transvaalsche Telegrafen.—De heeren Van Trotsenburg en Ribbink, respectievelijk Chefs van het Transvaalsche Telegraaf Departement en van het Telegraafkantoor te Johannesburg, beschuldigen elkander van allerlei verkeerdheden, en er wordt te Johannesburg, volgens de *Cape Argus*, een "onderzoek naar de zaak met gesloten deuren gehouden."

Hartkwaal is, gelooven wij, hier te lande een gewoner oorzaak van dood dan in Europa, maar wij lezen thans van het plotseling overlijden van den verstandigste uit een troep olifanten die te Philadelphia kunsten doen. Zijn oppasser zag hem op een morgen welgemoed zich aan een baal hooi vergasten, en vond hem iets later dood. Bij de lijkschouwing bleek het dat al zijn organen volkomen gezond waren behalve zijn hart, dat erg ontstoken was. Het hart bleek 102 pond te wegen.

Gaat gij naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zooals Verhit Bloed, Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropisch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—Adv.

Een Doodelijke Slangenbeet.—Ons is een droevig voorval te Kruisrivier in de Cango medegedeeld geworden. Het kind van een kleurling, zoowat acht jaren oud, werd door eene cobra aan het been gebeten. De werking van het vergif was zoo schielijk, dat het slagtoffer binnen een uur volkomen blind was en stierf. Men achtervolgde de slang eenigen tijd en doodde haar; het ondier was zeer kwaadaardig en wilde tot het laatste oogenblik vechten.—*Oudtshoorn Courant*.

De Zendeling Hargreaves, die tijdens de Wesleyaansche Conferentie zich hier ter stede bevond, is door een tijdgenoot "geïnterviewd," en heeft verklaard dat zijn raad aan Sigcau, het Pondo Groot-opperhoofd, daarop neêrkwam dat, nu deze geen zin had om de Cook concessie te laten doorgaan, hij als eerlijk man het hem gegeven geld moest terugbetalen. Daarbij, zegt onze tijdgenoot, werd de eerder komende kwestie niet beantwoord of er niet een overeenkomst gemaakt was waar Sigcau zich aan behoorde te houden. Wij voegen er bij dat er een nog eerder komende kwestie is, nl. of die concessies van opperhoofden aan speculanten in eenig geval geldig zijn.

Boeken.—Uit een advertentie zal men zien dat aanst. Vrijdag avond de boekerij van den heer Abraham de Smidt, vroeger Landmeter Generaal, verkocht wordt. Er zijn werken in verschillende talen, Duitsch, Fransch, Italiaansch en Hollandsch zoowel als Engelsch maar de geschiedkundige werken, reisbeschrijvingen, standaardwerken om te raadplegen zijn meest in het Engelsch. Onder de werken over Z. Afrika zijn eenige zeldzame, b.v. Moodie's Records, en zoo vindt men er ook een zeldzame editie van Shakespeare en dergelijke. Buitendien, zoo als men verwachten kan bij iemand die als kunstenaar en bevorderaar der kunst hier steeds een hoofdrol vervuld heeft, ontbreekt het er niet aan geïllustreerde werken en werken over kunst. Wie den katalogus zien wil kan hem aan ons kantoor ter inzage bekomen.

Het Nieuwe Somerset Hospitaal.—Volgens de *Volksbode* heeft Maandag ll. een deputatie van leeraars, waaronder Di. Muller, Botha en Van Wijk van de Ned. Gereformeerden alhier, zich bij den Kol. Secretaris vervoegd om er op aan te dringen dat, als het Nieuwe Somerset Hospitaal onder een apart Bestuur wordt geplaatst, de Kerkgenootschappen hierop tegenwoordigd zullen zijn; dat er geen apart bezoldigd kapellaan zal zijn, zullende de leeraars de diensten gratis waarnemen; dat men de Kerken ongestoord zal kunnen bezoeken, met beperking van het regt om dit te beletten wegens zwakte van de zieken, tot de doctoren; dat de Ned. Gereformeerden godsdienst mogen houden in de kapel, die thans aan de Anglikanen is voorbehouden; en dat de oppassers door het Bestuur mogen worden aangesteld, en niet uitsluitend uit de Anglikanen zullen genomen worden. Het bleek, dat er nog niets over het beheer van het Hospitaal bepaald was, maar de Minister beloofde zich later met de deputatie over de zaak in gemeenschap te zullen stellen.

De Stadsraad hield Donderdag zijn gewone vergadering, waar de Burgemeester, die met eenige raadsleden en anderen naar den tunnel was gaan kijken, zijn bevindingen meedeelde. Van den tunnel was 1820 voet klaar en er moest nog 170 voet aangemaakt worden. Waterwerken had eer van zijn werk; al kostte het £100,000, dan zou het toch een groote aanwinst zijn. Het bleek dat Op. Werken naar klagten liet kijken die men over het openhouden van groentewinkels op Zondag geuit had: en de heer O'Reilly bragt stinkpartijen te berde, die na voltooijing van het riool tot de geschiedenis zouden behooren. Een voorstel van denzelfden om zekere bepaling te wijzigen waardoor de wagens van McKenzie en anderen belast werden, was niet in orde, maar een van den heer Ashley om de zaak naar Op. Werken te verwijzen, ging er door. Voorts bleek het dat instructies aan de Brandweer gegeven waren voor hetgeen haar te doen stond als er brand in het Dok was, en dat men de boschwachters, als verder onnoodig, ontslagen had. Een uitnoodiging om heden avond bij de opening van Fillis zijn circus aanwezig te zijn, werd aangenomen.

De Maaltijd ter eere van den heer Schnadhorst zal door de Ministers en een aantal parlementsleden bijgewoond worden.

Een Lelijke Spleet [illegible] Kimberley mijn [illegible] een groote instorting van den grond voorspelt, heeft volgens een tijdgenoot al werk in die mijn doen staken.

Moord.—Uit Prins Albert wordt in een tijdgenoot melding gemaakt van een ergen moord, die door een kleurling van den naam van Kasper Jackels aan de Oudtshoornsche zijde van Zwartberg Pas op een ander, Jong May genaamd, zal gepleegd zijn. Jong had acht ossen, die Kasper gaarne de zijne wilde noemen; Kasper noodigde Jong uit om met hem te gaan tuijeren; en het eind was, naar het heet, dat Jong werd doodgeschoten. Toen hij weg was geraakt vond men eerst zijn hand en later zijn lijk, maar schoon de Politie in de zaak gemengd was en er natuurlijk vermoeden tegen Kasper moest bestaan, liet men hem toe zich uit de voeten te maken, en er is thans een bevelschrift tegen hem uit.

Stanley's Werk over zijn nieuwste reis komt in Junij uit in een editie van twee guinjes, die met kaarten en platen zal voorzien zijn; maar tevens hebben goud- en diamantkoningen de gelegenheid voor tien guinjes een pracht-editie te koopen, met de handteekening van Stanley zelf. Wie daarentegen de gulden middelmaat moet betrachten, kan drie weken na de uitgaaf der eerste editie een Koloniale te koopen, waar al de kaarten en de meeste prentverbeeldingen in gevonden worden, en die 12s. zal kosten. Om een der edities te bekomen wende men zich tot de heeren J. C. Juta en Co., die wat de Koloniale editie betreft, speciale schikkingen gemaakt hebben om die zoo spoedig mogelijk uit te krijgen, en aan wie men orders voor het boek kan zenden.

Schoone Kunsten.—Een Tentoonstelling van schilderijen en teekeningen zal op 24 Junij in de Kunstgalerij, Nieuwstraat, plaats vinden. Wat mededinging naar prijzen betreft staat zij alleen open voor leerlingen en liefhebbers, maar andere kunstenaars kunnen hun werken te kijk stellen. De Tentoonstelling heeft plaats onder het toezigt der Z. A. Teekenclub, waar Lady Loch Presidente van is. Voor de prijzen, ten bedrage van £40, is het geld bijeen, en men verwacht levendige mededinging. Daar men tot 10 Junij schilderijen en teekeningen kan inzenden, zullen zelfs Kunst-akademiën en liefhebbers uit ver afgelegen oorden aan de Tentoonstelling deel kunnen nemen. Het Comité der Vereeniging van Schoone Kunsten heeft een harer groote zalen voor de Tentoonstelling bestemd. Men denkt dat Z.Exc. Sir Henry Loch, als ander werk hem dit niet belet, de Tentoonstelling zal openen.

Du Toit's Pan.—De Ned. Gereformeerde Kerk aldaar heeft het zwaar sedert de sluiting der plaatselijke diamantmijnen, die honderden zonder werk en dus zonder geld laat. "Velen," zegt de *Kerkbode*, "die konden, zijn derhalve reeds van hier vertrokken en anderen maken zich gereed om hun voorbeeld te volgen, terwijl de armoede onder de achterblijvenden dagelijks grooter wordt. Kon men zes maanden geleden met moeite een huis te huur krijgen, nu kan men ze bij dozijnen krijgen. Wat het voor den leeraar en den Kerkeraad der Ned. Gereformeerde gemeente nu zoo moeijelijk maakt is, dat er nog eene schuld van £2,000 op de kerk rust, en naar mate de leden der gemeente minder en minder worden, drukt de schuld zwaarder en zwaarder. En wat moet van onze scholen worden, nu de ouders niet meer de schoolgelden kunnen betalen? Moeten onze kinderen ongeleerd opgroeijen of naar de Roomsche school gezonden worden, gelijk ik vrees dat nu reeds onze weeskinderen door de Roomsche Weesinrigting alhier worden opgevoed? Kunnen gemeenten onzer Kerk, die met tijdelijke zegeningen van den Heer rijkelijk bedeeld zijn, dit niet met hare medeleelzaamheid voorkomen? Onze leeraar heeft, met toestemming van den Kerkeraad, besloten op een collectiereis naar eenige gemeenten in den Vrijstaat te gaan." De *Kerkbode* wenscht Z.WelEerw. toe dat de Heere zijn weg voorspoedig maken en de harten openen zal om te geven, en tot ons groot genoegen zien wij uit een andere paragraaf in hetzelfde blad dat die wensch zich op het eerste Vrijstaatsche dorp door hem bezocht vervuld heeft. "Verleden Zondag namiddag," heet het aldaar, "maakte Ds. Kriel, te Boshof, aan het einde van de dankseggingspreek, de toestand van zijne gemeente op de Diamantvelden bekend, met dit gevolg dat de Kerkeraad bij monde van Ds. Radloff (Hoopstad), die ook tegenwoordig was, de gemeente verzocht om bij den avonddienst eene collecte te geven ten behoeve van de gemeente te Dutoitspan. Tevens besloot de Kerkeraad, na afloop van den dienst, eenparig om een vorig genomen besluit te wijzigen, en Ds. Kriel verlof te geven de gemeente door te gaan om voor de Kerk te Dutoitspan te collecteeren. De collecte in den avond bedroeg £83 16s. 9d. een briefje met toezegging van 15 hamels, en er was mondelijksche toezeggingen van 3 paarden, benevens vrij vervoer van plaats tot plaats. Het is de Heer, die de harten heeft geopend. Zijn naam zij geloofd."

Z. A. REPUBLIEK.

Uit Pretoria twee tamaai bladen en niks nieuws. Beter is het met Potchefstroom gesteld, waar het plaatselijk blad vooreerst het volgende vermeldt:—

Daar er protest is gelegd tegen de inzegening van Ds. Fick als tweede predikant van de Ned. Herv. of Geref. Kerk alhier, zal deze plegtigheid op morgen niet plaats vinden. Met leedwezen vermelden wij dat de welbekende oude heer Johannes Basson, van de plaats Elsaar, wijk Schoonspruit, in het begin dezer week is overleden. De overledene had aan land en volk in den Vrijheidsoorlog als Kommandant goede diensten bewezen.

Ten tweede vindt men er een verslag van een vergadering gepresideerd door den heer N. G. Malherbe, en bijgewoond door de Volksraadsleden Cronjé en Prinsloo, waar de kwesties van den dag werden besproken. Het eerst kwam het plan ter tafel om zekere uitgestrekte Gouvernementsgronden door een Comité te laten exploiteren. Het volgende is hetgeen over deze zaak door den heer Cronjé gezegd is:—

De Ed. heer Cronjé zeide dat de gronden, waarvoor aanvrage gedaan werd, niet bewoond konden worden tenzij zij eerst daartoe geëxploiteerd en geschikt gemaakt werden. Dit vereischte echter geld en de taak kon dus alleen door de Regering of bij wijze van eene concessie aan eene rijke maatschappij ten uitvoer gebragt worden. Konden de gronden bewoonbaar gemaakt en onder cultivatie gebragt worden, dan souden ze de vruchtbaarste streek van de Republiek uitmaken. Koffij en suikerriet konden er met succes aangekweekt worden. De Landdrost die, even als spreker, persoonlijk met het stuk gronds in kwestie bekend was, zou beamen wat hij zeide omtrent de vruchtbaarheid derzelve. Het zou echter eene eerste vereischte wezen om het water van Krokodilrivier uit te leiden, ten einde de landstreek, welke zeer droog is, van water te voorzien. Deze concessie-aanvrage voor open gronden, Gouvernementsgronden, is eene zaak, waarover spreker niet veel zou zeggen, en hij geloofde ook niet dat ze dit jaar door den Volksraad in behandeling genomen zou worden. Op eene vraag van den heer G. du Toit, zeide de heer Cronjé dat de gronden in kwestie thans onder de ongezondste streken van de Republiek gerekend konden worden.

De heer Prinsloo geloofde dat men met de gronden wilde speculeren, en Dr. Kan sprak ook tegen het plan, terwijl Landdrost Kock het op dergelijke gronden als de heer Cronjé verdedigde. Men nam een besluit er tegen, dat gevolgd werd door een tegen de Wet op de verpligting om voor Geregtshoven in den Vrijstaat te verschijnen. Met meerderheid van stemmen werd een voorstel van Dr. Kan tegen belasting op koorn ens. aangenomen. Over de Spoorwegkwestie, viel heel wat voor. De heer Cronjé "wenschte de burgers van Potchefstroom duidelijk te doen verstaan, dat als de Oranje Vrijstaat, die het heft in zake de route in handen had, de lijn bragt tot aan Schoemansdrift, hij zijn uiterst best zou doen om de lijn *via* Potchefstroom te krijgen." De heer Prinsloo, zelf niet voor Spoorwegen en verklarende dat de boeren van het district er niet van hooren wilden, liet zich later tot het gevoelen der Potchefstroomers overhalen. Eindelijk werd er nog over een Gezondheidsbestuur te Potchefstroom gesproken, maar het schijnt niet dat men hieromtrent tot een besluit is gekomen.

Van de Johannesburgsche bladen laat zich hetzelfde zeggen als van die van Pretoria.

De Rozijnen Tentoonstelling te Worcester.

(*Ingezonden.*)

Worcester, 1 Mei 1890.

De volgende inzendingen zag men op de vijfde jaarlijksche Rozijnen Tentoonstelling te Worcester op heden gehouden:—

1ste Klas. 100 Kisten pot rozijnen.
Dirk Rabie, Worcester tweede prijs.
J. N. Hamman, „ eerste prijs.

2de Klas. 50 Kisten pot rozijnen.
Dirk Rabie, Worcester, 2 prijzen.
Piet Naudé, „
Charel Naudé, „ derde prijs
W. Rabie, „ eerste prijs.
P. L. le Roux, Montagu.

3de Klas. 100 Kisten Tros rozijnen.
P. Naude, Worcester, eerste prijs.
W. Rabie, „ tweede prijs.
J. S. Marais, Robertson, betwist prijs wegens kort gewigt.
J. S. de Wet, „ „

4de Klas. 50 Kisten trosrozijnen.
D. Rabie, Worcester, 2 prijs.
Piet Naude, „ 3 „
J. A. Naude, „
J. N. Hamman, „ eerste prijs.
J. S. de Wet, Robertson, betwist prijs wegens kort gewigt.

5de Klas. 25 Kisten trosrozijnen.
P. Naudé, Worcester, derde prijs.
D. Naudé, „
W. Rabie, Worcester, 2 prijs.
J. N. Hamman, „ eerste prijs.
J. S. de Wet, Robertson, betwist wegens kort gewigt.
P. L. le Roux, Montagu.

6de Klas. Sultana, 10 kisten.
Z. N. Hamman, Worcester, eerste prijs.

7de Klas. Sultana, 5 kisten.
J. N. Hamman, Worcester, eerste prijs.
J. P. Marais, Robertson.
A. C. Hamman, Worcester, 2 prijs.

8ste Klas. Krenten, 5 kisten.
P. Naudé, Worcester.
J. N. Hamman, } Gelijk verdeeld.
Ab. Hamman, }

Speciale Klas. 40 Kisten Malaga.
J. P. Malan, Wellington. Voor dit artikel bevalen de beoordeelaars aan, dat een speciale prijs zou worden gegeven.

Te één uur begon de openbare verkooping. De opkomst was niet zoo groot als men verwachten kon. Onder de aanwezigen waren de heeren Williams, Lawrence, Von Schade, Cartwright en, uit Montagu en Robertson, D. B. le Roux, J. S. Marais, J. S. de Wet en P. L. le Roux. De verkooping begon te half drie en de prijzen waren: trosrozijnen, 5 à 6d.; potrozijnen, 4 à 5½d.; sultana rozijnen 6½d. Malaga rozijnen werden op 5d. ingehouden. De voornaamste koopers waren de heeren J. D. Cartwright, Williams, Lewis en Lawrence uit de Kaapstad, de heeren N. C. Krone en V. Harris van hier.

Na de verkooping wenschte de heer Fichat in weinige woorden de bekroonden ten zeerste geluk, en sprak over het ongeluk dat de heeren J. S. de Wet, D. B. en P. le Roux en J. S. Marais, uit Montagu en Robertson, van prijzen beroofd had, die zij stellig behaald souden hebben als hun inzendingen niet in gewigt waren te kort geschoten, want hun rozijnen waren prachtig. Ook verheugde het hem dat er bij de verkooping hooger prijzen gegeven waren dan verleden jaar, en ten sterkste ried hij de verkoopers om niet op een halve penny of zoo te staan, maar de koopers een kans te geven. Het was thans waarschijnlijk voor het laatst dat hij de bevolking over dit punt zou toespreken; maar daar hij een hoofdrol had vervuld bij het bevorderen van het Landbouwgenootschap der stad, hoopte hij dat men hiermede zou voortgaan. Volgens hem was het regte middel om den boer tot verbetering van zijn produkt te brengen, dat men produkten zamenbrengt ter vergelijking.

RAPPORT DER BEOORDEELAARS.

"Klasse I. In deze klasse wordt verlangd dat er niet minder dan drie mededingers moesten zijn. Er waren slechts twee inzendingen, maar de rozijnen waren zoo bijzonder goed dat de beoordeelaars er zeer voor zijn om den eersten prijs aan no. 40, den tweeden aan no. 16 toe te kennen.

Klasse II. De eerste prijs in deze klasse is toegekend aan no. 35, de tweede aan no. 15, de derde aan no. 20. Hierbij moet aangemerkt worden dat twee mededingers moesten worden uitgesloten, daar het pakken niet overeenkomstig de voorwaarden was.

Klasse III. Trosrozijnen. Eerste prijs aan no. 10, tweede aan no. 35. Er waren in deze klasse inzenders die men niet in aanmerking zou nemen, omdat het gewigt hunner bezendingen niet naar eisch was.

Klasse IV. Drie prijzen, eerste aan no. 40, tweede aan no. 15, derde aan no. 10. Ook hier moest men, om voornoemde redenen, sommige inzenders uitsluiten.

Klasse. Eerste prijs no. 40, tweede no. 35, 3de no. 10. Het smart de beoordeelaars omtrent heel wat mededingers de aanmerking van vroeger te moeten maken.

Klasse V. Sultana's. De eerste prijs is naar verdienste gegeven aan no. 40, maar het smart de beoordeelaars dat er maar één inzending was.

Klasse VII, do. De monsters onder no. 65 en 40 waren zoo gelijk, dat de beoordeelaars dien prijs 1 en 2 onder de beiden gelijkelijk te verdeelen.

Klasse VIII. Krenten. Eerste prijs no. 40, tweede no. 65.

Malaga rozijnen. De heer P. J. Cilliers, van Wellington, heeft trosrozijnen ingezonden als Malaga rozijnen, en de beoordeelaars zijn er sterk voor om een specialen prijs hiervoor te geven, daar zij zoo uitstekend in uitzigt en smaak zijn dat zij zulk een teeken van goedkeuring verdienen. Er zal voor zulk een artikel steeds een ruime markt zijn, en het zal in hooge mate de ingevoerde Malaga rozijnen, die men op het dessert voorzet, vervangen, want het lijkt er in voorkomen en smaak zeer op.

Algemeene opmerkingen. De beoordeelaars moeten hun verbazing te kennen geven over de onverschilligheid der rozijntjesboeren, waardoor het gekomen is dat voor den eersten prijs voor potrozijnen slechts twee inzendingen waren. Het was waarlijk geen groote eisch der Regering dat elk er 100 kisten van zou inzenden, en men hoopte dat de Regering er niet tegen zou hebben om den eersten prijs aan den heer J. W. Hamman en den tweeden aan den heer D. Rabie te geven, daar het toch niet gaat dat zij lijden moeten door het gebrek aan geestkracht bij anderen.

De beoordeelaars gevoelden zich verpligt eenige mededingers uit te sluiten omdat zij hun kistjes niet netjes met wit papier van binnen belegd hadden, want voor den handel komt het er veel op aan of de rozijnen er netjes en zindelijk uitzien.

Sommige kistjes konden door de Regters niet in aanmerking worden genomen, omdat zij niet het volle gewigt van 25 pond hadden. Dit was jammer, daar de bezendingen waar zij niet zwaar genoeg wogen, in andere opzigten ten deele bijzonder goed waren.

Wat sultana's betreft is het jammer dat er niet meer van was dan verleden jaar, want zij vinden in de Kolonie veel afzet. Zoo is het ook met krenten, die slechts door twee of drie boeren schijnen gewonnen te worden. De beoordeelaars willen op nieuw raden dat de Regering prijzen zal uitloven voor potrozijnen in witte linnen zakken, 100 pond in gewigt

bevatten is, daar dit voor koopers het best uitkomt.

Voorts meenen te beoordeelaars, sich grondende op hun waarneming, dat het niet goed is om denzelfden persoon desélfde vrucht in méér dan één klasse ten toon te laten stellen. Hieromtrent willen de beoordeelaars andere voorwaarden zien stellen. Voorts speet het hun dat Goudinie, het grootste rozijndistrict der Kolonie, niet vertegenwoordigd was.

CARL VON BABO.
J. D. CARTWRIGHT.
THOS. W. LEWIS.

[Onze correspondent voegt in een naschrift er bij dat de rozijnen die wegens een of ander verzuim der inzenders niet bekroond zijn, toch zoo goed waren dat zij stellig in elk ander geval een prijs zouden gehaald hebben.]

KAFFERBESTUUR.

(Vertaald uit het "Cape Law Journal.")

(Slot.)

De hierboven vermelde overwegingen kunnen strekken om te toonen dat voor de ware doeleinden der regering—handhaving der orde en bevordering van maatschappelijk gemak en geluk,—het onder de Kaffers bestaande stelsel geen kracht en uitwerking genoeg heeft.

Aan den anderen kant worden wetteloose en ontucke zeden zeer begunstigd door de bij-on dere positie en voorregten van die leden van de familien der opperhoofden die geen titels hebben. Van en bestaan tallooze vertakkingen, en hierin vindt men een onuitputtelijken voorraad van aanvoerders voor elken togt die buit betreft, terwijl er altijd menigte jonge lieden van rusteloozen en zwerfzieken aard zijn die aan elk avontuur gereedelijk deelnemen als het buit vee kan bezorgen. Geschillen en twisten verstrekken gedurige aanleiding voor kleine togten van die soort, waarin men vee buit maakt als een snelle manier om klaar te krijgen wat in den geregelden loop des regts tijd zou kosten. Uit weerwraak worden dan andere zulke togten ondernomen, en daar zij gelegenheid geven om moed en beheerdigheid te toonen, terwijl wie niets bezit niets te verliezen heeft, en men, behalve dat men er gezien door wordt, toch altijd kans heeft er voordeel mee te maken, zijn zulke ondernemingen zeer populair, al leiden zij tot gevechten van zeer ernstigen aard, en al stellen zij natuurlijk den voortgang der beschaving erge hinderpalen in den weg.

WETTEN EN REGTSVORDERING.

Men kan niet met regt spreken van een Kaffer regtsstelsel. De wetten der Kafferstammen zijn slechts verzamelingen van precedenten, bestaande uit beslissingen van opperhoofden en hun raden in vroegere dagen en vervat in het geheugen, persoonlijk of bij overlevering, van de leden van het tegenwoordige geslacht. Daar die beslissingen oorspronkelijk gegrond waren op eigen ruwe regtsdenkbeelden, is het niet onwaarschijnlijk. Intusschen pleegt men zich thans niet te beroepen op de afgetrokken merieten van een regtszaak, maar op de gewoonte der oudere lieden. De beslissingen van af estorven opperhoofden strekken als rigtsnoer voor de levende onder dergelijke omstandigheden. De regtvaardigheid dier beslissingen wordt gewoonlijk zonder meer aangenomen, daar geen mensch zou verbeeldt dat een Amaxosa opperhoofd niet als een Engelsch koning, in de positie is van geen kwaad te kunnen doen. De verandering echter in den toestand der stammen, die voortvloeit uit hun toenemend verkeer met een beschaafd volk, brengt hen langzamerhand in aanraking met meer ingewikkelde kwesties, en hierdoor komt het dat de uitspraken der ouden minder toepasselijk worden op de omstandigheden van de lieden van thans dan vroeger het geval was. Het gevolg hiervan is dat de roemruchte onzekerheid des regts die men in meer verlichte landen vindt, ook in de Kaffersche geregtshoven begint te heerschen.

Geven wij een korte schets van het Kafferregt, dat moeten wij vooreerst opmerken dat men er een onderscheid maakt dat in sommige opzigten gelijk staat met dat tusschen ons Burgerlijk en ons Strafregt. In de eene soort zaken, die met strafzaken gelijk staan, wordt het opperhoofd steeds beschouwd als de beleedigde partij, en wordt dus de actie steeds in zijn naam ingesteld. In de andere zijn de leden van den stam de eenige betrokken partijen, en heeft het opperhoofd er alleen als regter iets meê te maken. Intusschen is het beginsel dat de verdeeling der zaken in twee klassen regelt, een dat civiele van strafzaken op geheele andere wijze afscheidt dan die in beschaafde regtsgeleerdheid gebruikelijk is. Dit beginsel is dat een mans goederen aan hem zelven als eigendom toebehooren, maar zijn persoon is eigendom van het opperhoofd. Maakt men zich dus van zijn goed meester, dan eischt hij voldoening voor zich self; valt men sijn persoon aan en lijdt hij schade aan zijn ligchaam, dan is dit de zaak van zijn eigenaar. In dit laatste geval is hij de lijdende partij, als wordt zijn beleediger nog zoo zwaar beboet, van die boete geen voordeel. "Niemand kan zijn eigen bloed eten" is de stelregel waar men dese handelwijze mee regtvaardigt; en daar de boeten die voor schade aan de persoon toegebragt als "prijs van bloed" worden beschouwd, zou men ieder die in zulk een geval, waar hij self de lijdende partij was, een deel der boete ontving als een overtreder van dien stelregel beschouwen.

Het Kaffersche "strafwetboek" kan men dus beschouwen als over alle saken loopende die men onder de algemeene hoofden van hoogverraad, moord, aanranding en tooverij kan rangschikken. De civiele zaken zijn al die welke iemands eigendom betreffen, en onder eigendom rekent men iemands vrouw als het voornaamste artikel, dan zijn goeden naam, er verder zijn vee, zijn huizen, graanputten en koornlanden. Een goede naam wordt—welligt volgens het beginsel dat een artikel meer waard is naarmate het zeldzamer voorkomt,—van zoo veel waarde geacht, dat ieder die hem een ander tracht afhandig te maken, gevaar loopt van een ernstige vervolging.

De straffen van het Kafferregt komen neêr op een algemeen stelsel van boeten, die naar de omstandigheden verschillen, en van een enkel stuk vee tot geheele verbeurdverklaring van goederen gaan. De uitsonderingen op deze regel zijn zaken van aanranding der vrouwen van het opperhoofd, en tooverij onder verzwarende omstandigheden, want die worden gewoonlijk met dood gestraft, waarbij men dan snel en zonder omstandigheden handelt. Zelfs moord wordt zelden met den dood gestraft, tenzij hij gepleegd is met de gewaande hulp van bovennatuurlijke krachten; en daar verbanning, gevangenis en lijfstraf aan het Kafferregt vreemd zijn, maakt het eigendom der bevolking het groote fonds uit waaruit de schulden des regts betaald worden.

Het beginsel bij de heffing der boeten gevolgd is niet zeer streng vastgesteld. Persoonlijke en familie invloed, zoowel als gunst, hebben veel te doen met het regelen van het bedrag der boete door de opperhoofden. In zaken van veediefte laat de wet een boete van tien stuks toe, al is er maar een gestolen, mits het dier geslagt is of anderszins niet kan worden teruggegeven. Het beginsel van tien voor een wordt echter niet zoo toegepast dat de regel geldt bij elk getal dat gestolen is. Al legt men een boete van tien voor een op, dan volgt daaruit nog niet dat honderd de boete is voor tien. De omstandigheden worden in acht genomen, en daarnaar is de beslissing verschillend. Bovendien worden, door een regtskundig verdichtsel, ijzeren potten, bijlen en assegaaijen gerekend voor vee, zoodat iemand die zijn diefstal met vijf of zes beesten en een paar bokken betaalt, en dan de rest der boete van tien door het bijvoegen van de gemelde artikelen aanvult, dikwijls wordt vrijgesteld van elke verder regtsaanspraak voor zoo ver die zaak aangaat.

Is een schuldige te arm om self de boete te betalen dan wordt zijn vader aansprakelijk gehouden, of wel zijn naaste nog levende bloedverwanten; en menige grijskop heeft de onaangename taak te verrigten om voor een deugniet van een zoon te doen wat zijn eigen vader voor hem in zijn jongere dagen te beurt viel. Kunnen de verwanten zoo min als de schuldige aan de tegenwoordige eischen des regts voldoen, dan is de wet inschikkelijk genoeg om krediet te geven; en als dan vijf, tien of selfs twintig jaren later zijn omstandigheden zoo veranderd zijn dat het de moeite waard is de zaak te heropenen, dan vindt men ze zorgvuldig geboekt in de hersens van oude raadsleden.

Heeft men bevonden dat gestolen goed tusschen den dief en anderen verdeeld is, dan moeten de helers samen met den steler betalen, naar mate van het bedrag van den buit dat door elk der medepligtigen ontvangen is.

In strafsaken, al die waar de vervolging van het opperhoofd self uitgaat, bestaat de straf dikwijls daarin dat men wordt "opgegeten"; want dit is de uitdrukking die men voor geheele verbeuring van eigendom pleegt te bezigen. In sommige gevallen is de aard van de misdaad soodanig dat de straf geheel geregtvaardigd wordt, en zelfs erger had kunnen zijn. In andere zou een toeschouwer het moeilijk achten om voor zulk een handelwijs goede redenen te vinden; maar de opperhoofden vinden altijd redenen die voldoende zijn om hen selve tevreden te stellen.

De regtspleging in Kafferland geschiedt volgens een beginsel dat met het tegenovergestelde is van hetgeen men bij de Engelsche volgt. Wij achten een beschuldigde onschuldig tot zijn schuld bewezen is. In Kafferland geldt hij voor schuldig tot hij sijn onschuld kan bewijzen. Bij ons moeten getuigen de gronden leveren waarop een zaak moet worden uitgemaakt. Onder Kaffers wordt de beschuldigde zelf onderworpen aan een zeer streng verhoor, herhaald in verschillenden vorm naar den wil van wie de zaak onderzoekt, en begaat hij een vergissing of spreekt hij zich self tegen, dan wordt hiervan in allen deele gebruik gemaakt.

Hof van Insolventie.

VERGADERINGEN.

(Voor den Meester, den heer J. H. Hofmeyr.)

GISTEREN.

WILLIAM SOMERVILLE.

Speciale vergadering. De volgende vordering werd ingeleverd: Equitable Brand Assurantie en Trust Maatschappij, verband en interest £250.

ANTONIO CORTIS.

Derde vergadering. Het rapport van de curatoren, de heeren C. C. de Villiers en P. M. Brink, luidde als volgt: Deze boedel was onder gedwongen overgave geplaatst op de petitie van Joseph Villa op 25 Maart 1890. Op de tweede vergadering, 8 April, werden curatoren aangesteld en schulden bewezen ten bedrage van £443 18s. 7d., waarvan £300 preferent is wegens een verband. Op de eerste vergadering werden geen schulden bewezen.

De insolvent heeft op de tweede vergadering schedulen ingeleverd, waaruit het blijkt dat, buiten de vaste eigendommen, een waarvan een pakhuis in Ziekestraat, deels door brand in Januarij verwoest was, de losse goederen zeer onvoldoende zijn en bedragen volgens schedulen slechts £12. Doch die de curatoren verkocht hebben en die zonder kosten £20 hebben opgebragt.

Er zijn weinige uitstaande schulden, eenige waarvan ontkend, en andere slecht en twijfelachtig zijn.

Het is twijfelachtig of het vaste eigendom voldoende zal opbrengen om het verband te dekken en de interest daarop.

Curatoren bevelen aan, dat bijaldien geen voldoend aanbod voor het vaste eigendom op de verkooping, die binnen kort zal geadverteerd worden, gemaakt zal worden, hetzelve in hunne handen zal gelaten worden om privaat van de hand te worden gezet, en op zulke wijze als zij voordeelig mogen achten en naar hunne discretie, en zoo zij daarin niet slagen het verder in hunne magt gelaten wordt om het aan den verbandhouder over te laten voor het hoogste bod dat op de vendutie gemaakt zal worden.

De insolvent heeft geen boeken gehouden, en hij is òf onbekwaam òf onwillig om de curatoren behoorlijke informatie te geven wat aangaat zijne transacties, het is daarom vereischt om hem onder eede te ondervragen.

Na insolvent onder eed geëxamineerd was, werd door crediteuren besloten: 1. Om het rapport aan te nemen, en de curatoren te authoriseeren hunne aanbeveling ten uitvoer te brengen. 2. Om de documenten naar den Prokureur-Generaal op te zenden.

Aankomst der Mailstoomboot.

De *Roslin Castle* kwam hier in den nacht van Woensdag op Donderdag binnen. Als passagiers voor hier heeft zij gebragt: de Ed. heer A. Cole, de heeren Collison, R. Posthumus Meyjes, mej. Posthumus Meyjes, de heeren F. L. Posthumus Meyjes, T. Posthumus Meyjes, mej. Meyjes sen., jongej. Posthumus Meyjes, jongeh. D. L. Posthumus Meyjes, jongej. A. Posthumus Meyjes, de heeren Enschedé, Edmund Thomas, mej. Edmund Thomas, jongej. Thomas, de heeren T. Thomas, H. Thomas, jongejj. M. Thomas, Muriel Thomas, jongeh. Clifford Thomas, jongej. Dotty Thomas, de heeren W. P. Chadwick, Wodehouse, Reeler, F. W. Lambert, John Walker, mej. Walker, den heer R. Bradley, mej en jongejj. (2) Lawrence, jongeh. Lawrence, jongej. E. Lawrence, jongeh. D. Lawrence, jongej. Taylor, mej. en jongej Maxwell, mej. Hewat, jongej. Hamilton, jongej. Taylor, Dr. Robertson, de heeren H. Sworder, R. L. Adamson, de heer en mej. Cleghorn, de hh. J. A. Lemon, Sparks, Proost, Dr. Watson, de hh. C. H. Knight, W. Bennett, jongej. Bennett, en de hh. Henry Le Strange, Speck en Cahn.

Het schijnt haast dat er, naast de werkstakingen waar men sooveel van hoort, ook een nieuwsstaking in de oude wereld aan den gang is. Zelfs telegrammen hebben in de laatste weken bitter weinig geleverd wat de moeite waard was, en de bladen per mailstoomboot ontvangen volgen dit voorbeeld na. In Engeland stelde trouwens de Paaschvakantie aan alle parlementaire verrigtingen perk, en slechts enkele kleinigheden van politiek nieuws worden ons geboden. Een daarvan is dat soowel de heer Gladstone als Lord Randolph Churchill tegen de Landwet van den Minister Balfour op nagenoeg denzelfden grond zijn te velde getrokken, nl. dat men de Ieren er een voordeel meê wil doen, maar dat de Ieren hiervan niet gediend zijn. Men vond dit een zwak argument, en twijfelde of de Wet zoo heel veel oppositie zou ontmoeten. Sir M. Hicks-Beach heeft, wat de arbeidskwestie betreft, in een zin van "alles zal regt komen" gesproken, en men verwacht veel van de gevechten die tusschen hem en Sir W. Harcourt over de Tiendenwet voor sullen vallen, die hij moet verdedigen.

Prins Albert Victor was te Cairo aangekomen, om vandaar naar Athene te gaan. Er is spraak van een nieuwe Noordpool expeditie, en dat wel door de Behring Straat. Dr. Nansen sal aan het hoofd staan.

Ook uit het buitenland is niet veel nieuws, althans wat bepaalde feiten betreft. Als opheldering van een telegram dat sich moeijelijk liet begrijpen, over Keiser Wilhelm die burgerlieden een gelegenheid wilde geven om officier te worden die zij reeds in allen deele hadden, dient het volgende:—De hoofdofficieren van het leger willen geen officieren in hun corpsen opnemen die niet, buiten hun schrale traktementen een extra inkomen hebben; en nu heeft de Keiser verordend dat zij niet te veel mogen vergen, ten einde lieden van minder vermogen niet van den hoogeren militairen dienst af te schrikken, maar dat integendeel de officieren wat zuiniger moeten leven.

Wat de algemeene toestanden betreft schijnt men sich in Frankrijk te vleijen dat Keiser Wilhelm, nu hij zich toelegt op het heil der arbeidsklassen, een algemeene Europésche ontwapening sal voorstaan. Rusland intusschen ontwapent zich niet, en laat booten maken die, in geval van een oorlog op het Turksche Schiereiland, Russische troepen over den Donau kunnen zetten. Uit Creta is weder van nieuwe geweldenarijen door Turksche troepen berigt.

Het is duidelijk te sien dat Engeland en Duitschland elkander in Afrika in de wielen rijden, en het berigt dat Dr. Peters waarschijnlijk niet dood is, gaat vergeseld met klagten dat hij Duitsche vlaggen binnen den kring van Engelschen invloed heeft opgestoken. Daar het in Engeland openlijk erkend wordt dat het Engelsche plan is om al de waterwegen tusschen de Zambesi en de bronnen van den Nijl onder Engelschen invloed te brengen, laat het sich ligt begrijpen dat op den duur over Afrika tusschen Engeland en Duitschland rake onaangenaamheden kunnen ontstaan. Verder vindt men het een en ander, maar niets nieuws, over de kwestie van den Delagoa Baai Spoorweg.

Verder Zuid Afrikaansch nieuws is er niet van belang, behalve dat Sir Charles Mitchell zich in een dépêche aan Lord Knutsford als sterk voorstander van het gebruik van Kafferbier door de Zulu's heeft doen kennen.

HOOG GEREGTSHOF.

STRAFZITTING.

(Voor Regter Buchanan.)

DONDERDAG, 1 MEI 1890.

De strafzitting werd op den gewonen tijd geopend, en adv. Giddy nam het Openbaar Ministerie waar. Van de jurie werd één lid geschrapt omdat hij doof was, en één mogt tot Maandag wegblijven, omdat hij eerst onlangs in de Kolonie was gekomen. De Regter zeide niet te begrijpen waarom men juist nieuwelingen opriep.

VERBERGING VAN GEBOORTE.

Klaartje Carelse, een gekleurde meid te Somerset West, pleitte onschuldig aan deze misdaad, en werd verdedigd door adv. Graham, die bedenking opperde tegen een bekentenis van beschuldigde, door het Openbaar Ministerie voorgelegd. Het bleek dat een been van een kind in een watervoor gevonden was, en soowel hierover werden twee doctoren als over de swangerschap van beschuldigde een vroedvrouw, een medebediende en haar moeder selve gehoord, welke laatste een getuigenis aflegde die met de bekentenis van beschuldigde overeenkwam, maar op een gesprek met deze berustte. Of zij ontijdig bevallen was, daar bestond verschil over; dat het kind doodgeboren was had zij aan haar moeder gezegd. Uitspraak schuldig; straf negen maanden, daar zij reeds drie gezeten had. Adv. Graham sal in appèl komen.

DE SCHIETZAAK AAN DARLING BRUG.

Fsau Rooi en *Dirk Valtijn* alias *Hans Klink*, Hottentots uit Bedford, pleitten onschuldig aan het stelen van een os en een poging tot moord. De heer W. Lategan was met zijn soon, die een geweer droeg, naar den os gaan soeken, en kwam beschuldigden tegen, die hem door een buurman als de schuldigen werden aangewesen. Hij wilde ze oppakken, maar zij gooiden hem met steenen, zoodat hij bewusteloos neêrviel. Het geweer had hij van zijn soon overgenomen, en toen hij bijkwam zag hij Valtijn het op hem rigten en schieten, soodat hij bokhagel in zijn been kreeg; maar hij en zijn soon slaagden er in om de twee te arresteren. Dit werd verklaard door den heer Lategan die nog erg swak was en zijn soon Benjamin getuigde hetzelfde, en vertelde hoe hij Rooi beetgepakt en, door dezen als schild te besigen, Valtijn belet had op hem te vuren. Toen de twee gepakt waren, had Valtijn erkend dat hij en zijn maat den os met steenen hadden doodgegooid, en het kreng was later gevonden. De heer Tall, de buurman, en diens dochter Hannah hadden de twee beschuldigden vleesch zien eten, en daaruit vermoed dat zij de dieven waren. Dr. Esselen legde getuigenis af over de wonden aan den heer Lategan toegebragt, die in het begin vrij gevaarlijk leken. Sub-inspecteur Thatcher, van de Worcester Politie, had van gevangenen, toen zij in hechtenis waren, vernomen dat zij net van den Zeebreker waren gekomen, en den os gestolen hadden omdat zij honger hadden. Gevangenen stelden geen vragen, maar vertelden aan den Regter, eer deze de zaak opsomde, dat al de getuigen een troep leugenaars waren. Valtijn werd aan beide misdaden, Rooi aan diefstal en aanranding met voornemen schuldig gekend. Eerstgenoemde kreeg tien jaren en 25 met de kats, Rooi vijf jaren.

AANRANDING.

September Daniels werd beschuldigd van aanranding met voornemen om te wonden, op een mede arbeider, Jan Arnoldus, te Stellenbosch gepleegd. De twee hadden een vrij onbeduidend standje, een vechtpartij had plaats, en beschuldigde ging een mes halen en bragt Arnoldus een vrij leelijke steek toe. De eenige vraag was of beschuldigde, die de aanranding maar niet het voornemen erkende, al dan niet het eerst had geslagen. Hij had een getuige die beweerde dat Arnoldus den eersten slag had gegeven, en de jurie kende hem schuldig aan gewone aanranding, waarvoor hij zes maanden en een waarschuwing tegen het mes kreeg.

POSTDIEFSTAL.

Dit was de zaak van *H. C. Beckett*, den zestienjarigen blanken postbode aan de Paarl, die eenige brieven met geld ens. gestolen had. Hij pleitte schuldig, en de Regter, na vernomen te hebben dat hij, als te jong, in geen geval naar den Zeebreker sou moeten, waar hij hem ongaarne heenzond, gaf hem drie maanden, met twintig met de rotting als voorspel, tevens zijn hoop te kennen gevende dat als hij uitkwam hij ergens geplaatst sou worden waar hij eerlijkheid kon leeren.

DIEFSTAL.

Jacobus Blankenberg, een gekleurde voerman te Groot Drakenstein, die van een slagter aldaar £1 7s. 3d. gestolen te hebben, na ze van klanten ontvangen te hebben, kreeg negen maanden.

TWEE AANRANDINGSZAKEN.

Adriaan Adams en *Paul Alexander*, beschuldigd van April Adriaanse aangerand te hebben met voornemen, werden schuldig gekend aan gewone aanranding, en kregen zes maanden elk.

Fortuin Alie pleitte niet schuldig aan het geven van een sneê met een mes aan Frans Ferling. Het bleek dat de twee samen gedronken en een standje gekregen hadden, en volgens beschuldigde was de sneê niet expres toegebragt maar had gewonde sich aan een mes beseerd waarmeê hij, beschuldigde, net tabak sneed. Daar de jurie hem onschuldig kende, kreeg hij slechts een waarschuwing tegen drank en messen.

Daarop verdaagde het Hof tot gisteren, nadat was vastgesteld dat de brandzaak van Von Witt Maandag sal voorkomen.

GISTEREN.

Adv. Graham vroeg wanneer de zaak van den student in de medicijnen sou voorkomen. Een getuige van groot belang voor de verdediging was uit de stad. Stellig niet dien dag, seide de Regter.

VERKRACHTINGSZAKEN.

Petrus Pilatus—een gelatiniseerde naam voor *Piet Plaatjes*—en *Cesar Azor*, alias *Boettie Cesar*, arbeiders in de buurt van Stellenbosch, erkenden schuldig te zijn aan verkrachting gepleegd op een hokkie uit de buurt. Nadat de Regter over de misdaad had uitgeweid als veel ergere gevolgen voor de beleedigde partij hebbende dan verwonding, seide hij dat voor dese misdaad de kats het regte strafmiddel was, en Pilatus sou hiermede 25 krijgen, benevens vijf jaren harde pad. De andere, een jongen van 15 jaar en niet te hoofddader, kwam met zes maanden en 20 met de rotting er af.

Jan Leibrandt, insgelijks een gekleurde arbeider uit hetzelfde district, had een minderjarige dochter van een boer aangerand om haar te verkrachten, maar het was poging tot verkrachting waar hij voor teregt stond en schuldig aan pleitte. Na hem gesegd te hebben dat het gelukkig voor hem was dat hij sijn doel niet bereikt had, kreeg hij dezelfde straf als Pilatus.

Hendrik Winter, een lid der Claremontsche Brandweer, stond teregt wegens poging tot verkrachting op een dienstmeid in Rondebosch, die hij op weg had ontmoet. Hij pleitte onschuldig, wel erkennende, wat ook vaststond, dat hij met de meid een eind ver gewandeld en haar onbetamelijke voorstellen gedaan had, maar beweerende dat zij hem eerst had aangemoedigd. Na het hooren van eenige getuigen werd een uitspraak uitgebragt van schuldig aan aanranding der eerbaarheid, waar hij zes maanden voor kreeg. Er was echter nog een zaak tegen hem, nl. dat hij een andere dienstmeid had aangerand om haar van een ring ens. te berooven; en hoewel hij beweerde dat men hem alleen uit nijdigheid vervolgde, werd hij ook nu schuldig gekend, en kreeg hij nog zes maanden er bij.

William Mitchell, een oude blanke heer, die het met een gekleurde meid hield en een poging tot verkrachting, onder zeer erge omstandigheden, op haar tienjarige dochtertje gepleegd had, pleitte onschuldig maar werd schuldig gekend, en kreeg, als Pilatus, vijf en 25.

MAHOMMET BOX, DOCTOR ZONDER LICENTIE.

Bovengenoemde stond teregt voor bij verschillende gelegenheden als Doctor opgetreden te zijn sonder licentie. Hij pleitte dat hij in verscheidene andere landen had gedokterd, en niet had geweten dat hij een licentie noodig had.

Nadat de Regter den gevangene had toegesproken werd hem eene boete van £10 opgelegd.

AANRANDING MET VOORNEMEN.

Karl Wilter Aspling en *Alfred Bernard Lasson* stonden beschuldigd van bovengenoemde misdaad te Kaapstad bedreven te hebben op 10 Februarij.

Beiden pleitten schuldig. De Regter sprak beiden toe en vonniste Karl tot 9 maanden en Alfred tot 6 maanden harden arbeid.

KWAADWILLIG VERNIELEN VAN EIGENDOM.

Pieter van Beurden, een zeeman, stond van bovengenoemde misdaad beschuldigd op 24 Februarij bedreven te hebben in de Kaapstad.

Gevangene pleitte schuldig, en overhandigde een schrijven aan den Regter, waarin door hem verklaard werd dat hij de misdaad bedreven had om niet weder naar zijn schip terug te gaan. Vonnis 3 maanden harden arbeid.

AANRANDING MET VOORNEMEN TOT VERKRACHTING.

July alias *Goga* stond beschuldigd van bovengenoemden misdaad op den 7den April te Sisjes Rivier Distrikt Simonstad bedrevende te hebben.

Gevangene pleitte onschuldig en werd verdedigd door adv. Searle. Ellen Jacobs gaf getuigenis hoe gevangene haar had aangerand, doch niet geslaagd was, hij had hare kleeren gescheurd en haar later gedreigd met een mes, waardoor zij haar hand had gesneden. Maria Davis bevestigde het getuigenis van vorige getuige.

Dr. Henry Clarke gaf verklaring hoe hij de aangerande had bevonden, en over den aard der verschillende wonden op haar. Andrew Lucas gaf verklaring hoe hij gevangene en aangerande had aangetroffen, de latere met hare kleeren gescheurd en nat, ook had gevangene geweigerd weg te gaan.

James Long de man met wien aangerande leefde, gaf getuigenis aangaande zij hem gezegd had, hoe hij haar had aangerand.

Daarna werden door adv. Searle verscheidene getuigen opgeroepen, die verklaarden dat gevangene meer malen met Ellen Jacobs omgang had gehad.

Adv. Searle sprak hierna de jury toe.

De Regter volgde. Gevangene werd onschuldig verklaard en ontslagen.

Het Hof verdaagde tot Maandag morgen.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Paarden.

Ontvangen en gepubliceerd 1 Mei, 11 v.m.

LONDEN, 41 APRIL. — De Tweeduizend Guinjes wedren is gewonnen door *Surefoot*. *Le Nord* 2, *Blue Green* 3.

Wol.

Terugkomst der Koningin.

Uganda.

Ontvangen en gepubliceerd 1 Mei 4 n.m.

LONDEN, 1 MEI.—Wolmarkt beter. De reeks van wolverkoopingen die thans aan den gang is, sal op 14 dezer sluiten. H.M. de Koningin is naar Windsor teruggekeerd. Brieven te Zanzibar bekomen deelen mede dat de heer Jackson, een der beambten der O. A. Maatschappij, verdragen met Mwanga en diens opperhoofden gesloten heeft die het gebied van Uganda onder uitsluitenden invloed der Britten stellen. De *Pretoria* is, op reis naar Z. Afrika, Woensdag te 3 n.m. van Teneriffe vertrokken.

De Landwet.

Gelol over de acht werkuren.

Ontvangen en gepubliceerd 2 April 4 n.m.

LONDEN, 2 MEI. — Het Lagerhuis heeft de tweede lezing der Wet op den Aankoop van Land met een meerderheid van 80 stemmen aangenomen. Gisteren hebben overal in Europa demonstraties plaats gehad, ten gunste van het beperken der werkuren tot acht per dag. Te Parijs, Berlijn en Weenen werden voorzorgsmaatregelen op groote schaal door militairen en politie genomen, maar alles liep overal rustig af. Te Parijs hadden echter des avonds zamenscholingen van wanordelijk gepeupel plaats, waar de ruiterij een aanval op moest maken, die tot het verwonden van dertig personen leidde. Ook werden heel wat lieden gearresteerd.

Sir Charles Mills over Kolonisatie.

Ontvangen en gepubliceerd 2 April 11 n.m.

LONDEN, 1 MEI. - Het Kolonisatie Comité heeft Sir Charles Mills, Agent Generaal voor de Kaapkolonie, in het verhoor gehad. In den loop van zijn antwoorden gaf hij te kennen dat hij geloofde dat de Kaap de Landverhuizing Maatschappij niet sou voorthelpen, en ook niet verder zou gaan dan de bestaande Wet. Hij geloofde dat de levenswijze van den Britschen werkman, met de gemakken die zij eischte, niet overeenkwam met het ruwe leven aan de Kaap, en dat het buitendien, in belang van Rijk en Kolonie, noodig was om arbeiders uit de Naturellen aan te moedigen. Wel was hij voor het oprigten van wolfabrieken aan de Kaap, die helpen souden om de te volle fabriekdistricten van Engeland van hun overtollige bevolking te ontlasten. Hij was tegen het verleenen van land aan gepensioneerden uit het leger. De *Athenian* is, op reis naar Engeland, heden te 10 uur 's middags te Madeira aangekomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

De Rozijnenkermis.

WORCESTER, 1 MEI.—De rozijnenkermis van heden is bijzonder goed gelukt. Potrozijnen haalden 4 à 5d., Trosrozijnen 4 à 6d., krenten 6½d., sultana rozijnen 7d. per pond. Al de prijzen werden door mededingers uit Worcester gehaald.

Z. A. REPUBLIEK.

Een Begrafenis en een Bouwmaatschappij.

JOHANNESBURG, 30 APRIL.—Eerw. Geo. Sheldon is heden begraven. Een indrukwekkende lijkdienst, door al de plaatselijke predikanten bijgewoond, werd in de Wesleyaansche Kerk gehouden. De jaarlijksche vergadering der Bettelheim Bouwmaatschappij is heden gehouden. Uit het rapport zag men dat slechts twee derde der kantoren verhuurd waren, en dat er slechts een saldo van £15 op het krediet der Maatschappij stond. Men besloot de huur te verlagen en meer huurders te krijgen.

Een huwelijk.

JOHANNESBURG, 30 APRIL.—Gisteren zijn de heer F. Eckstein en Miss Mitchell, vroeger van Kimberley, getrouwd. Het huwelijk, dat gesloten werd met meer pracht dan eenig vroeger alhier, en in fraai weder, was de ontknooping van iets wat verscheiden maanden geleden plaats had, zijnde de heer Eckstein toen ernstig ziek; Miss Mitchell was toen buitengewoon verpleegster aan het Hospitaal en paste hem op. De jonggetrouwden zijn heden avond naar Natal vertrokken.

De heer Meyer en zijn kiezers.

JOHANNESBURG, 1 MEI.—De heer Meyer, Volksraadslid voor Johannesburg, heeft aan zijn kiezers, die hem een wagenvracht van petities aan den Raad hadden gezonden, een schrijven gerigt waarin hij belooft zijn uiterste best te doen voor de bewoners, en zegt dat hij aan het eind der zitting zijn ontslag zal nemen, om plaats te maken voor iemand die de wenschen van het volk beter vatten kan. De bevolking wil niet dat de heer Meyer, die zeer populair is, bedanken zal, en heeft een votum van vertrouwen op hem uitgebragt.

Een drukpers censuur.

Transvaalsch inkomen.

PRETORIA, 1 MEI.—De Regering is van plan aan den Volksraad in de aanstaande zitting een Wet voor te leggen voor het oprigten van een censuur der drukpers. De Staatsprocureur wordt gezegd hier sterk tegen te zijn. Het inkomen van het eerste kwartaal van 1890 bedraagt £521,689, tegen £433,275 voor denzelfden tijd in 1889. De uitgaaf is £358,445 tegen £247,459.

Swazie zaken.

De heer Steel

Expeditie naar de Sabie Rivier.

BARBERTON, 2 MEI.—De Swazies op de grenzen nabij Piet Retief waren onlangs allen op de wacht, doordien de boeren daar vergaderd waren voor het Nachtmaal. Zij veronderstelden een strooptogt. De heer Steel is teruggekeerd van Murchison en geeft een ongunstig verhaal van de zaken aldaar. De Oceana Maatschappij, van welke de heer Wheeler de plaatselijke agent hier is, zend eene goed uitgeruste expeditie naar de Sabie Rivier plaatsen aan de Lobombo. Groote gebeurtenissen kunnen gedurende de loopende maand in Swazieland worden verwacht bij de kroning van den nieuwen Koning.

NATAL.

Geld en Cricket.

De Transvaalsche Spoorweg.

DURBAN, 1 MEI. – In April is £40,440 aan goud uitgevoerd. De invoerregten in April bedroegen £37,805, £100 minder dan in Maart. De Natalsche cricketspelers hebben de oprigting van een Cricket Unie en aansluiting aan de Z. A. Vereeniging goedgekeurd. De correspondent van de *Mercury* uit Barberton meldt dat er onder-kontrakten voor den aanleg van den Spoorweg tusschen Moveni en Barberton gesloten zijn.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

TWEESPALT TUSSCHEN BONDGENOOTEN.—MOET AMSTERDAM WEER EEN STADSSCHOUWBURG HEBBEN?—TEGEN DEN STERKEN DRANK.—"BELIJDENDE EN PRACTISCHE ANTI-REVOLUTIONAIREN.—SCHOOLNIEUWS.—KERKELIJKE BERIGTEN.—ALLERLEI.

Tweespalt tusschen Bondgenooten.—Bij herhaling hebben wij op verschillende teekenen gewezen, dat het bondgenootschap tusschen anti-revolutionairen en Roomsch Katholieken groot gevaar loopt, verbroken te worden. Dat dese soo gansch verschillende partijen op den duur niet konden samengaan was voor iemand, die sich met de staatkundige gevoelens der Nederlanders vertrouwd heeft gemaakt, geen geheim, doch weinigen vermoedden, dat er reeds zóó spoedig oneenigheid tusschen de geallieerden zouden ontstaan. Van de grootste beteekenis is hetgeen Dr. A. Kuyper, het eminente hoofd der anti revolutionaire partij, schrijft over eene mogelijke scheiding. Als het tijdelijk samengaan met Buurman regts een einde neemt, dus vraagt de redacteur van de *Standaard*, volgt daaruit, dat wij op stel en sprong bij buurman links moeten aankloppen?—Welke vraag op de volgende wijze wordt beantwoord: Dit niet. Evenals Groen van Prinsterer in 66/69 alleen ging staan, is het denkbaar, dat de anti revolutionairen ook thans weer in soortgelijke positie geraken en daardoor mogelijk hunne vertegenwoordigers in de Tweede Kamer tot een tiental zien slinken, waarvoor sij desnoods niet souden terugschrikken. Evenwel, een tijdelijk aansluiten aan buurman links dient daarom toch in consideratie genomen te worden. Verschillende punten lokken daartoe aan, omdat voor dese van liberale en radicale zijde niet selden veel warmer sympathie werd betuigd dan van Rome's kant. Zoo bijvoorbeeld: niet *dwangonderwijs*, maar wezenlijke scheiding van kerk en staat, persoonlijke dienstpligt en dese in werking treden bij gelegenheid van de ruimer kiesregt. Zoo ook onderscheidene artikelen op koloniaal en financieel terrein. In de sociale kwestie had het anders kunnen zijn, maar op dit gebied bepaalt de Roomsche politiek zich tot het volgen van de voorslagen, die na veel tegenstribbelen van gematigd-liberale zijde geformuleerd zijn. Voor practische samenwerking met de Roomsche staatspartij blijft daarom nog wel genoeg over, maar voor energieke samenwerking toch een te magere lijst van wederzijds *geformuleerde* denkbeelden. Wel wil men aan beide zijden: de winst op schoolterrein behouden, splitsing der meervoudige kiesdistricten, de theologische faculteiten opheffen, vrij hooger en middelbaar onderwijs, handhaving van de eere der religie in Nederland en in de koloniën, en in het algemeen denkt men eenstemmig over oorsprong en majesteit van het gezag,—niettemin (uitgenomen op de splitsing der meervoudige kiesdistricten) op al dese punten heeft Rome geen formuleering, en beschouwt het uit de gemeenschappelijke actie opgekomen kabinet het dan ook geenszins zijne roeping om daarin handelend op te treden. Samengaan van de anti-revolutionairen met de Roomschen voor de stembus van 1891, is dus nog problematisch. Misschien blijft de anti revolutionaire partij alleen staan, misschien gaat ze verbintenis aan met de linkerzijde; maar in geen geval sal zij sich (nogmaals) tot een vierjarige periode van samenwerking verbinden, indien niet vooruit bepaald is, wat men in dit tijdperk doen sal. Zulk een afdoen van allerlei, sonder beginsel en sonder vooruitsigt waarop het uitloopen sal, kan een *cabinet d'affaires* even goed. Of het sou worden een aanvatten van principieele onderwerpen, maar waarbij men spoedig, evenals thans in de militaire kwestie, elkaar in het harnas sou jagen.

Moet Amsterdam weer een Staatsschouwburg hebben? Onze lesers zullen sich waarschijnlijk nog wel herinneren, dat onlangs het stedelijke komedie gebouw te Amsterdam is afgebrand. Kort daarna heeft sich eene commissie gevormd uit de voornaamste ingezetenen der hoofdstad, die aan den gemeenteraad een voorstel heeft gedaan tot het wederopbouwen van den Schouwburg. De *Standaard* is bij monde van Dr. A. Kuyper daarmede weinig ingenomen en wel op de volgende gronden: 1. aan het heidensche theater, amphitheater, circus of worstelperk in de open lucht, waaraan heel de bevolking kon deelnemen, beantwoordt de tegenwoordige inrigting niet meer. De vertooningen zijn niet meer voor het volk, maar voor een klein deel der burgerij en enkele vreemdelingen. 2. Daargelaten of "kunst eene regeeringszaak is," hier is geen sprake van kunst, maar van genot. Voor echte kunstontwikkeling toch is ons tooneel van te beperkte afmetingen, de smaak van het betalend publiek te weinig ontwikkeld, ons volk te weinig dramatisch van sin. 3. Middel tot volksbeschaving is het tooneel evenmin. Het "onbeschaafde" volk komt er niet en het dusgenaamde reeds "beschaafde" publiek komt het trouwst op bij voorstellingen die eer verlagend dan verheffend werken. 4. Het vreemdelingen argument, door velen gebesigd, gaat niet op. De betrekkelijk weinige vreemdelingen zien liever de particulariteiten van ons singulier landje dan middelmatige tooneelvertooningen; zij hebben bovendien het paardenspel van Carré en andere inrigtingen, terwijl sij verder meest in de warme maanden Julij en Augustus komen. 5. Vroeger sorgden de vroede vaderen van het stadhuis voor kerk en komedie (tot 1810 waren ze kerkmeesters en tooneelverzorgers). Die kinderschoenen zijn uitgetrokken. Zoo min de stedelijke regeering meer voor kerken uitgeeft, doe men het voor de komedie. 6. Een stadsschouwburg sluit verantwoordelijkheid in voor hetgeen er gespeeld wordt. Een commissie nu van tooneelcensuur, waarin vertegenwoordigd sijn alle groepen der burgerij, is onmogelijk. Maar dan wordt de regering verantwoordelijk voor alle stukken met onsedelijke strekking, wat in strijd is met de majesteit van het stedelijk gesag. 7. De financieele toestand der gemeente gedoogt noch de uitgaaf van kapitaal en subsidie noch de risico. 8 De sociale nooden veroorloven niet zulke belangrijke sommen uit de stadskas te nemen, om aan het welgestelde deel der burgerij genoegelijke avonden te verschaffen. 9. Er zijn vermakelijkheden genoeg. 10. Men schept een officieele concurrentie met particuliere inrigtingen.

De Amsterdamsche gemeenteraad heeft echter het bewijs gegeven, een ander gevoelen te zijn toegedaan, want met groote meerderheid heeft sij het voorstel der genoemde commissie aangenomen.

Tegen den Sterken Drank. Onder voorzitterschap van Ds. Schuller tot Peursum, werd dezer dagen te Amsterdam, op uitnoodiging van de Amsterdamsche afdeeling der Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van Sterken Drank, voor een talrijke schare een boeiende voordracht gehouden door mej. Scholten. De vrouwen moeten en kunnen de hervormsters sijn onser doodkranke maatschappij—dat was haar leuse. Door verschillende voorbeelden uit de geschiedenis van Nederland en ook uit het dagelijksch leven toonde sij aan dat een moeder in staat is, geluk rondom sich te verspreiden, als sij de huiskamer gezellig maakt voor man en soon, die anders uit verveling naar cafés chantant gaan en daar, ook weder uit verveling, sich bedrinken. Leer uwe kinderen u in de oogen sien, niet alleen gedurende den schooltijd, maar ook gedurende den studententijd, en velen sullen daardoor gespaard blijven voor een leven vol ellende. Met een waarschuwend woord aan allen, maar vooral aan het opkomend geslacht, besloot de spreekster haar zeer toegejuichte rede

"Belijdenis" en "practische" anti-revolutionairen.—Nog juist voor het afsenden van desen brief komt ons een nummer in handen van *De Tijd*, het orgaan der Roomsch-Katholieken, waarin de stelling bepleit wordt, dat er tweeërlei anti-revolutionairen sijn. De eerste noemt sij de echte "belijders," die het meest gewoon sijn in het verleden te leven, voor wie Calvijn het hoogste is, die steeds besig sijn met de exploiten der "Geusen vaderen." Dese mannen gaan natuurlijk naar links. Van hen hoort men, "dat er in het radicalisme der jongere liberalen veel is, wat hen aantrekt." "Het sijn de mannen als Dr. Kuyper en Mr. Keuchenius. De anderen noemt *De Tijd* de practischen, vervuld met de vraagstukken van den dag. Laat men de suiver godsdienstige kwestie rusten, dan sijn dese mannen seer na aan de Roomschen verwant en volstrekt niet radicaal. Hun type is Minister Mackay. *De Standaard* schreef dan ook, soowel *De Tijd* in herinnering brengt, dat er anti-revolutionairen sijn, "die Van Houten boven Mackay loven." Of desulken nog anti-rev. sijn, moge dat blad verantwoorden, maar der Katholieken bondgenootschap met de soodanigen kan natuurlijk slechts toevallig en tijdelijk sijn. Met hen echter, die in de eerste plaats staatslieden, niet belijders sijn, die de oude Calvinisten en de "Geusen-vaderen" in hun graf laten rusten, doch meestrijden tegen hedendaagsch ongeloof en anarchie, is der Katholieken bondgenootschap volstrekt niet toevallig en ook niet tijdelijk. Blijft de anti-rev. partij als een geheel bestaan, dan sal de verhouding tusschen haar en de Katholieke partij afhangen van de vraag: welke fractie voert daarin den boventoon. Zij sal niet afhangen van vriendschapsopzegging of aanbieding van *De Standaard*.

Schoolnieuws.—De Universiteit te Groningen heeft wederom een groot verlies geleden door den dood van een harer leeraren. Na een langdurig lijden overleed op 48-jarigen leeftijd prof. dr. P. de Boer, hoogleeraar in de Plantkunde. Vol ijver voor sijn vak, seer humaan in den omgang, wist hij, behalve den studentenkring, eene breede schare vrienden te verwerven, die thans sijn overlijden diep betreuren.

— Te Leiden is het voornemen opgevat tot het stichten van een Leidsch Universiteitsfonds. De voorzitters der verschillende faculteiten hebben daartoe een schrijven gerigt tot eenige oudkweekelingen om hun hulp en steun te vragen. Het doel is: bevordering van den bloei des Rijks-Universiteit te Leiden en van de studie aldaar door de middelen, welke daartoe kunnen strekken, in den ruimsten sin genomen. Als middelen, die in de eerste plaats in aanmerking kunnen komen, worden aangegeven: het versterken der Universiteitsbibliotheek en andere Universiteits verzamelingen, het tijdelijk verbinden van jonge veelbelovende geleerden aan de Rijks-Academie, ook na hunne promotie, het bevorderen en vergemakkelijken van wetenschappelijke ondersoekingen aan die Universiteit, het bijstaan van talentvolle, minvermogende studenten, ens.

De oprigters souden wenschen die stichting te doen in werking treden bij gelegenheid van de aanstaande lustrumfeesten der Hoogeschool. Stichters kunnen sij worden, die vóór 1 Januarij f 500 of meer storten,—beschermers, die daarna f 500 of meer in eens of f 100 jaarlijks bijdragen,—donateurs, die f 100 tot f 500 in eens of jaarlijks f 25 tot f 100 bijdragen,—begunstigers, die een jaarlijksche contributie van f 2.50 tot f 25 geven.

Kerkelijke berigten.—Z. M. de Koning heeft f 1,000 geschonken aan de kerkvoogden der Ned. Herv. Gemeente te Apeldoorn voor den wederopbouw van de verbrande Kerk. De godsdienstoefeningen worden daar Zondag gehouden: één in het gebouw van Patrimonium, één in de concertzaal van het park Tivoli en één in de buurtschap Hoenis. Het bevestigen van nieuwe lidmaten geschiedde op den tweeden Paaschdag in het gebouw der Ned. Geref. Gemeente.

— De heer Mr. M. Viruly van Vuren en Dalen, ambachtsheer dier gemeente, heeft aan de Ned. Herv. Kerk te Vuren een fraai orgel geschonken.

— Het "Leger des Heils" sal ook in den Haag bijeenkomsten gaan houden. Het heeft aldaar op het Hofspui een lokaal gehuurd, dat weldra geopend sal worden.

— De Regtbank te Utrecht heeft uitspraak gedaan in sake de kerkquaestie te Voorthuisen (gemeente Barneveld). Het kerkeraadsarchief en de diaconale besittingen sijn toegewesen aan de Ned. Herv. Gemeente te Voorthuisen.

— Kerkvoogden der Ned. Herv. Gemeente te Edam hebben, soowel van Teyler's Genootschap als van den Haarlemschen gemeenteraad toezegging ontvangen van subsidie voor de restauratie van het geschilderde raam in de Groote Kerk, hetwelk vroeger door Haarlem aan die stad is geschonken.

Allerlei.—In navolging van verschillende Europeesche staten: België, Duitschland, Engeland en Oostenrijk, heeft sich ook hier te lande eene commissie gevormd voor een ondersoek naar den oorsprong, de uitbreiding en het karakter der laatste influenza-epidemie. Door dese commissie sijn aan de geneeskundigen hier te lande circulaires gesonden met versoek de verschillende op die circulaire voorkomende vragen, alle betrekking hebbende op de influenza, te beantwoorden. Indien aan dit versoek algemeen voldaan wordt, wat seker wenschelijk is, sal dit kunnen strekken om onse kennis aangaande dese in sommige opsigten soo raadselachtige siekte te vermeerderen.

Als eene bijsonderheid kan worden medegedeeld, dat op het erf van den landbouwer H. Poppe, te Westenholte, een ooijevaar is, die aldaar op sijn nest heeft overwinterd. Door goed voederen heeft men haar desen winter overgehouden, maar wat men ook deed of hoe men haar ook lokte, sij was niet te bewegen, selfs niet bij de koudste dagen, om in huis te komen.

De sucht naar tentoonstellingen heeft de Hollanders in de jaren forsch aangepakt. Daaraan is het seker toe te schrijven, dat vindingrijke geesten eene katten-expositie hebben bedacht. Dese sal den 10den Mei in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam gehouden worden, waarbij 55 prijsen, bestaande in gouden, vergulde silveren, silveren en bronsen medailles beschikbaar gesteld worden.

Gelukkige katten, die sich door niets bijsonders kenmerken en rustiger thuis mogen blijven.

— Tot opsigter bij de Nederlands Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij is benoemd de heer A. de Bruijn, technisch beambte bij de Ned. Rhijn Spoorwegmaatschappij.

— De Hollandsche gemeente te Sint Petersburg, de hoofdstad van Rusland, heeft een bedrag van f 150 geschonken voor een algemeene bewaarschool op het eiland Texel.

CORRESPONDENTIE.

WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGESONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

HOOFD INSPECTEURS VAN BRANDZIEKTE.

Winterberg, F. Beaufort,
25 April 1890.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—De aanstelling van Hoofd Inspecteurs van Brandsiekte door de Regering moet ieder die over de zaak nadenkt verbasen, en ik, met mijn buren, moet seggen dat onse regeerders thans een grooten misslag hebben begaan. Het werk dat dese beambten sullen te verrigten hebben sal niemand eenig voordeel doen, en gevolgelijk worden de publieke fondsen door hun aanstelling feitelijk tot een verkeerd doel gebruikt.

Op een vergadering van boeren, eenige dagen geleden in ons district gehouden, kwam dese handelwijs der Regering ter sprake, en het gevolg was dat alle aanwezigen, sonder uitsondering, de aanstelling der Hoofd Inspecteurs veroordeelden, op grond dat hun diensten feitelijk niets waard souden sijn.

Even soo denken mijn buren er over, er bij voegende dat dat dese handelwijs de overheid noodelooze kosten veroorsaakt en het geld des lands net maar in het water smijt.

Is het plan der Regering met de aanstelling om wacht te houden over de andere Inspecteurs, dan ben ik er seker van dat het werk der nieuwe beambten geen cortje waard sal sijn. Wij weten dat vele boeren steeds hun oog op den Inspecteur gevestigd houden, en maakt hij sich schuldig aan pligtverzuim, dan staan sij gereed om hem aan sijn superieur aan te geven of in de nieuwsbladen over hem te schrijven. Het heele land let op hetgeen de Inspecteur doet. Zoo als de Wet thans is, sou het haast lijken als werd onze tegenwoordige Inspecteur niet vertrouwd.

Wat nu dien Inspecteur betreft kan ik seggen dat hij sedert sijn aanvaarding van sijn ambt seer veel goed heeft gedaan, en dat al de schapboeren in de buurt om het seerst hem prijsen wegens sijn regtschapenheid, sijn waaksaamheid en sijn werksaamheid. Zulke lieden hebben het niet noodig dat men hun bewegingen gadeslaat. Wat seg jij er van, Mijnheer de redacteur?

Ik ben ens.,

AMIGO.

[Wat wij er van seggen is dat als de Inspecteur door onsen correspondent genoemd zulk een model is, en de boeren in sijn buurt hem soo op de vingers sien, als beweerd wordt, dit geen reden is waarom het elders even goed moet gaan. Wij sijn overtuigd dat het niet aan netelsippers ontbreekt, en dat de meeste Civiele Commissarissen boven alle verdenking van knoeijerij staan, en toch wordt ook op desen door een Hoofd Inspecteur het oog gehouden. Toch sullen wij gaarne sien dat dit schrijven verdere beantwoording uitlokt.—RED. Z. A.]

DE GRAAFF-REINET SPOORWEG VERLENGING.

Kaapstad, 1 Mei 1890.

Aan den Redacteur.

Mijnheer!—De correspondentie in verband met bovengenoemd onderwerp wordt al drukker soo het schijnt, en indien uiteindelijk de trein niet over Richmond wordt aangelegd sal het stellig niet de schuld sijn van "Erytsicam" en sijne geestverwanten. Maar hebben die heeren het regt om nu te klagen en de schuld van wat sij gedaan hebben jaren geleden, en waarvan sij reeds na soo lang de wrangen vruchten hebben moeten plukken, op het swaar beproefde Graaff-Reinet te werpen? Laat mij in 't kort de geheele geschiedenis vertellen. Reins tien jaren geleden toen de Spoorweg Beaufort had bereikt en die van Graaff-Reinet sijne voltooijing naderde, ontstond natuurlijk de vraag op welke wijse beide lijnen het geschikst konden worden vereenigd, en waarom werd het vereenigingspunt gesocht moest worden. Port Elizabeth drong sterk aan op eene verbinding van Aberdeen Weg met Beaufort direct, Graaff-Reinet echter gevoelde dat als dit plan werd doorgedreven, het haar ontsettend schade en verlies soude berokkenen, en gevolgelijk werd door het publiek aldaar een Commissie van Waaksaamheid aangesteld om soo veel mogelijk het Port Elizabethsche plan tegen te werken en bij de Regering er op aan te dringen om [illegible]

ZIE OMMEZIJDE.

eene verlenging van den Graaff-Reinetschen Spoorweg naar of in de rigting van Richmond te bewerkstelligen. Nu zou men denken dat Richmond althans met dit plan ten eerste zou sympathiseren, en ons Graaff-Reinetters met alle magt helpen om ons doel te bereiken. Maar ja wel! Richmond had geheel wat anders in het hoofd. Het dacht, zeker te zijn van krachtigen en overwegenden invloed dien men op de Regering zonder versuim en stellig zoude kunnen uitoefenen, om de lijn van Beaufort direct naar Richmond te doen loopen, en verder Richmond met Aberdeen Road te verbinden. En met dit gek plan in het hoofd werd Graaff-Reinet door Richmond tegengewerkt. De *Era* kon nooit woorden sterk of venijnig genoeg vinden om op Graaff-Reinet te smalen en de leden van het Comité te bekladden, terwijl het gevolg van deze dwase tegenwerking was dat de lijn bij Graaff Reinet bleef steken, de Westersche langs Victoria West werd gelegd en zoo als ik destijds voorspelde, Richmond *niets* kreeg.

Nu zijn de toestanden veranderd; andere belangen zijn voorwaarts getreden, die van Oudtshoorn bijv. en het wordt nu meer dan ooit te voren wenschelijk beschouwd om de Graaff Reinet lijn te verlengen en met de Westersche te vereenigen. De eenige vraag echter is desen moet het Vereenigingspunt te Richmond Road of Middelburg Road worden gezocht? En indien men de gevoelens der Graaff Reinetters wist, zou men vinden dat zij omtrent dit punt tamelijk onverschillig zijn, maar toch meenen dat de vereeniging naar Middelburg voor het land en het algemeen de geschikste zou zijn. Dit zal natuurlijk een ieder gereedelijk toe stemmen die in staat is om de zaak van een onpartijdig standpunt te beoordeelen.

Graaff Reinet verdient dus van den kant van Richmond geen verwijt,—Richmond maait thans eenvoudig wat zij gesaaid heeft, en mag de schuld harer dwaasheden op geen ander dan sichselve leggen.

De uwe,

GRAAFF-REINET.

DE STELLENBOSSCHE ELECTIE.

Varkoorfontein, 29 April 1890.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw blad van ll. Zaturdag verschijnt een antwoord van "Vriend van beiden" als verdediging tegen de mijne van 19 April, alsook een kort briefje van "Fairplay."

"Fairplay" bedankt mij voor mijn interessanten brief, en segt dat mijn schrijven bij de stembus van de aanstaande electie toonen zal hoeveel goed het voor den algemeen geachten heer Krige gedaan heeft.

Hierop wensch ik dan slechts dit te antwoorden, als het zoo gesteld is: Wanneer onweerlegbare feiten van tijd tot tijd over een kandidaat voor het Parlement aangehaald worden, en zijn noodlottig politiek gedrag in het verleden wordt onder de oogen van een voornaam kiesdistrict gebragt, hetgeen door niemand weerlegd is of weerlegd kan worden, en wanneer feiten van dien aard voor zoodanig district gelegd worden, en het dient dan om de electie van zoodanigen kandidaat te bevorderen, dan wordt het tijd voor de Afrikaner partij om ernstig en besorgd te worden voor de toekomst. Doch ik hoop dat sulks niet het geval zal zijn en dat de kiezers van Stellenbosch beter smaak hebben dan dat "Fairplay" ons wijsmaken wil.

"Vriend van beiden" segt, hij is bevreesd als de verkiezing te Stellenbosch met den nominatiedag niet ten einde komt, "Boer" nog rasend zal worden.

Waarom zal ik dan rasend worden? Immers ik verwacht het zeker dat Krige op den nominatiedag de meerderheid der stemmen zal krijgen, en dat de andere kandidaten een stembus zullen moeten eischen. Al woont men ook ver van Stellenbosch, toch weet een ieder dat Stellenbosch het hoofdkwartier van den heer Krige is, en dat daar zijn sterkste fort is. Al zijne ondersteuners van elk ras in een massa op dien dag zullen voorwaarts komen; maar of de heer Krige op den dag der electie ook de meerderheid der stemmen zal hebben dat is nog de vraag. Doch al zou dat ook gebeuren, hetgeen ik niet hoop, dan zal ik nog niet rasend worden, maar zal ik slechts ter wille van mijn land en volk bitter teleurgesteld zijn, en zal ik dan de teleurstelling als een man dragen, hetgeen ik reeds gedurende mijn leven zoo dikwijls genoodzaakt was te doen. Dan segt "Vriend van Beiden," in zijn laatste schrijven deed hij mij gevoelen hoe ik mijn los kruid vermors om op een diamant te schieten, en dat ik mijn ijzeren kogels op schijn maar niet op het wezen afvuur, hetgeen ik toch later zal moeten ondervinden, wanneer ik als een hond tot zijn eigen uitbraaksel zal moeten terugkeeren.

Nu, mijn goede vriend, wie is nu de man van onse twee die rasend wordt, ik of u? Op welke wijze zal ik tot de mijnen als een hond tot zijn uitbraaksel terugkeeren? Denkt gij, al zou Krige ook met een groote meerderheid der stemmen boven de andere kandidaten gekozen worden, ik ooit een titel of jota mijner aangehaalde feiten tegen hem zal terugtrekken? Denkt gij dat ik ooit of immer zijn gedrag zoo noodlottig voor de Afrikaner partij met de electie in Dec. 1883 zal regtvaardigen? Of denkt gij dat ik ooit zijn gedrag met de oude Bankzaak te Stellenbosch zal goedkeuren? In welk geval komt dan die misselijke uitdrukking te pas van dat ik als een hond tot mijn uitbraaksel zal moeten terugkeeren? Ik vraag het geëerde publiek of al mijne vragen in de *Zuid Afrikaan* van 1 April aan Malecchi gesteld omtrent zijn kandidaat, den heer Krige, schijn waren? En ik vraag verder of mijne vragen in de *Zuid Afrikaan* van 24 April aan "Vriend van Beiden" schijn waren. Als dat schijn is, seg mij, wat is dan wezen?

Maar zoo als al de verdedigers van den heer Krige van het begin af gedaan hebben zoo doet ook nu "Vriend van Beiden," om maar zoo sluiks uit de hoogte te antwoorden, maar met de grootste sorgvuldigheid en beleid geheel en al de eigenlijke antwoorden op mijne vragen te vermijden. Antwoord mij slechts nu op deze vraag onder al de andere die gij aan mij onbeantwoord hebt gelaten. Was het vuren op schijn toen ik u de vraag deed of het een diamant is die, toen de oude Stellenbossche Bank tiendubbel maal insolvent was en er een staat van rekening opgemaakt was, waarop een groote som gelds beschikbaar gesteld werd als net profijt om aan de aandeelhouders als dividend tegen 6 percent uitbetaald te worden met de volgende verklaring: Wij de ondergeteekenden certificeeren dat de bovenstaande een ware en correcte rekening is, onderteekend door twee anderen en W. A. Krige. Ik vraag nog eens, is dat vuren op schijn? Is dat vuren op een diamant? En dan nog heeft "Vriend van Beiden" de verwaandheid mij verwaand te noemen! Zie *Gouvernements Gazette* van 29 Sept 1876, en seg mij als u of ik zoo een staat van rekening als correct certificeer en teeken, en het blijkt dat het kapitaal aan ons toevertrouwd dubbel en dwars verzwolgen is, wat zal dan van ons worden?

Ik zou nog kunnen vertellen wat geleerde mannen destijds van deze dingen dachten; maar genoeg voor het tegenwoordige, en ik zou ook nooit zoo als ik reeds vroeger seide, de oude akelige Bankgeschiedenis aangeroerd hebben, ware het niet dat Krige's voorstander, Malecchi, de Krige's ondersteuners de Van Es storie als wapen tegen den heer De Waal wilden gebruiken, en dat "Vriend van Beiden" mij en het geëerde publiek wil wijs maken dat Krige een diamant is, en dat ik mijn kruid op schijn afschiet.

Nog eens, de Hemel behoede het land en menschdom voor sulke soort van diamanten.

Ook kent gij mij, "Vriend van Beiden." Ik woon, soo segt u, 25 mijlen van Stellenbosch en ben in uw district geboren. Zoo als ik aan Malecchi seide, soo seg ik ook aan u, dat ik niet in de verste verte weet wie gij zijt, en ik vrees dat gij u ook met mij vergist. Weet gij selfs in welk district Varkoorfontein gelegen is? Doch wat hebben wij met elkanders personen te maken? Dat raakt de zaak niet en nog minder de belangen van het land, maar wat de saak en de belangen van het land geldt is dit, dat wij geschikte mannen als leden in het Parlement krijgen, die deugdsaam zijn voor de belangen van het geheele land, en daarvoor sal ik vechten soo lang ik kan.

De uwe,

BOER.

HANDEL EN NIJVERHEID.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 2 Mei:—

	£	s.	d.
Alpines	0	10	0
Aurora West	0	3	0
Auroras	0	7	0
Agnes Munro	0	3	0
Athena, Worcester	3	0	0
Blue Skys	0	1	9
Barketts	0	3	0
Black Reefs	0	4	0
Botha's Reef	0	5	0
Balmorals	0	3	0
City and Suburban	4	15	0
Croesus	0	12	0
Du Preez	0	2	6
Driefontein	0	1	6
Durban Roodepoort	3	12	6
George Goch	0	6	0
Gold Fields	3	15	0
Geldenhuis	1	0	0
Do. Main Reef	0	8	0
Gipsy	0	3	6
Glencairn	0	6	6
Griqualand West Gold	0	7	5
Do. Copper	0	7	6
Henry Nourse	1	10	0
Heriots	2	10	0
Hartbeest Union	0	3	6
Johannesburg Waterworks	0	12	0
Johannesburg Estates	0	18	0
Do. Tram	0	7	0
Kleinfontein	0	12	6
King Solomons Mine	0	4	0
Leeuwpoorts	0	3	0
Laxeys	0	0	9
Langlaagte Estate	2	12	6
Langlaagte United	0	11	0
Do. Block B	1	3	6
Do. Deep Level	0	4	0
Do. Centrals	0	9	6
Do. Western	0	6	0
May Consolidated	0	19	6
Main Reef	0	8	6
Marais Reef	0	8	6
Metropolitans	1	2	6
Meier en Charlton	1	4	0
Modderfontein	0	7	0
Moss Rose	1	0	0
Moss Rose Extension	0	4	0
Deep Level	0	4	0
Mulder's Farm	0	4	0
Nabobs	0	11	0
Nigels	0	18	6
Noordzedacht	0	7	0
do. (Victoria)	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	5	0
Nationale	0	3	0
Princesses	0	14	9
Paarl Ophirs	1	10	0
Paarl Pretoria	1	0	0
Pigg's Peak	0	4	6
Roodepoort Kimberley	1	5	0
Shebas	1	4	0
Simmer and Jack	3	9	6
Stanhopes	2	15	0
Steyns	0	5	0
Stars	0	11	0
Salisbury	6	0	0
Salisbury Extension	0	12	0
Tharsis	0	8	0
United Main Reef	0	15	6
Veras	0	3	6
Van Rijn	0	9	0
Waterval	0	6	6
Wemmers	1	8	0
Wolhuter	0	16	0
Wolsingham	0	3	6
Worcester Exploratie	1	1	6

Markt wordt vaster.

PRODUKTENMARKT TE KAAPSTAD.

De heeren Ball & Co. berigten ons 1 Mei het volgende:—

STRUISVEEREN.—Voorraden komen zeer langzaam aan en toonen een dalende markt. Deze week was de markt gedeeltelijk gesund en de kwaliteit van de veeren waren zeer onregelmatig. Alle soorten zijn in levendige vraag en prijzen zijn ten voordeele van verkoopers, zoo als zal gezien worden uit onze notering. Wij twijfelen zeer of de tegenwoordige hooge prijzen zoo zullen blijven, en bevelen onze begunstigers aan hunne voorraden scherp op te zenden.

Verkoopingen voor verleden week 2,115 lb., tegen £4,444. Uitvoer voor de week 2,640 lb., tegen £4 950

Wij noteeren de volgende als marktprijzen:—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Witte, ordinaire primas...	£9	0	0	tot	£12	10	0
Do., eerste	8	0	0	„	9	10	0
Do., tweede	5	10	0	„	6	10	0
Do., derde	3	0	0	„	4	0	0
Do., inferieure en schachtig	1	10	0	„	2	10	0
Wijfjes, witte en lichte (superieure)	6	0	0	„	9	10	0
Do., tweede	3	0	0	„	5	0	0
Do., derde	1	10	0	„	1	15	0
Do., donkere	3	10	0	„	5	10	0
Do., inferieure en schachtig	1	0	0	„	1	10	0
Fancy Byocks	4	10	0	„	7	0	0
Staart, witte	1	15	0	„	1	12	0
Do., lichte	1	5	0	„	2	2	6
Do., donkere	0	12	6	„	1	0	0
Zwarte, lange	4	0	0	„	5	0	0
Do., middelmatige (lange)	3	10	0	„	4	0	0
Do., middelmatige	2	5	0	„	2	15	0
Do., middelmatige korte	1	15	0	„	2	5	0
Do., do., gemeene tot tamelijk	0	5	0	„	0	7	6
Do. flos (lange)	0	15	0	„	1	0	0
Do., flos (korte)	0	6	0	„	0	10	0
Vale, lange	2	5	0	„	3	15	0
Do., middelmatige	2	0	0	„	2	5	0
Do., middelm. en korte	1	0	0	„	1	10	0
Do., middelm. en korte (uitgezochte)	0	8	0	„	0	12	6
Do., do., gemeene tot tamelijk	0	2	0	„	0	6	0
Do. flos (lange)	0	15	0	„	1	0	0
Do., flos (korte)	0	6	0	„	0	10	0
Spadonas, witte	2	5	0	„	2	10	0
Do., lichte	1	5	0	„	1	15	0
Do., donkere en kuikenveeren	0	6	0	„	0	1	6

WOL—Onze markt is nog stil, aankomsten zijn beperkt geweest tot een weinige partijen. Karoo vetwol, die evenwel tegen voldoende prijzen zijn geplaatst geworden. Wij noteeren goede lange Karoo vetwol, 5½d. tot 6¼d.; gemengde partijen, 4½d tot 5¼d.; zware en gebrekkige soorten, 4½d. tot 4¾d.

VELLEN.—De markt is goed voorzien geweest en vorige partijen zijn zoo gebleven. Voor de veilingen op morgen te Londen wordt gretig naar uitgezien. Deselve zullen behoorlijk medegedeeld worden op de ontvangst van kabelgrammen. Wij noteeren lange wol merinos, 5d; korte wol, 4d.; gescheurde en brandziekte, 3¾d.; bastards, 3¾d. per lb.; Kaapsche, 1s. 9d. elk; bokvellen, 9d. per lb.; beschadigde vellen volgens kwaliteit.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGINGS MAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Effektenbeurs op Donderdag, 1 Mei 1890.

Driefontein, 2s.
Princess, 14s. 9d. tot 15s. 6d.

Verkoopingen in de Effektenbeurs op Vrijdag 2 Mei 1890.

Princess, 15s.
Main Reef, 8s. 9d.

C. TWYCROSS,
Waarnemend Secretaris.

WORCESTER, 2 MEI.—De Worcester Exploratie Maatschappij heeft een tusschen-uitdeeling van 5 p.c. verordend, betaalbaar op 10 Mei. Dit is de zevende uitdeeling, en de Maatschappij is er goed aan toe, daar zij, buiten het geld dat verdeeld wordt, nog £8,000 aan winst, een reservefonds van £10,000 en 900 aandeelen heeft.

JOHANNESBURG, 30 APRIL.—De markt heeft zich heden plotseling tot deugd geschikt, en de volgende verhoogingen werden genoteerd: Oriels 3d.; Estates, Princesses, Glencairns, May Deeps en Auroras 6d.; Main Reefs en Violets 9d.; Bees 1/; Cities 3/. Koopers noteringen voor Jubilees zijn met 11s, voor Jumpers met 10s, voor Durban Roodepoorts met 6s. 6d., en voor Simmers met 7s. 6d verhoogd. Kimberley Roodepoorts, waar reeds sedert eenige dagen vraag was, doen 37s. Zilvers, waarvan men in de laatste dagen groote partijen van de markt heeft genomen, zijn nog kunstmatig gedrukt, maar zij die op hun verlaging speculeren, sullen eenige dagen later in het nauw zitten.

JOHANNESBURG, 30 APRIL.—Heden heeft de Ferreira Worcester Deep Level Goudmaatschappij besloten het aanbod van den heer Edward Jones aan te nemen, om de Maatschappij te Londen vlot te maken met een kapitaal van £30,000, en aan de Maatschappij 30,000 £1 aandeelen in de nieuwe Maatschappij te geven voor de delfplekken in besit der Maatschappij en al wat men er op vindt, maar met uitsluiting van de andere baten der Maatschappij.

JOHANNESBURG, 1 MEI.—Aan de Beurs gaat niet veel om, maar de negotie is op vasten voet. Verkoopingen zijn: Blue Sky 1s. 6d., Bees 24s., Mays 19s. 6d., Monte Christo 1s. 8d., Odessa 2s., Princesses 15s., Bothas 5s. 3d., Citys 93s 6d. George Goch 7s., Estates 20s., Rietvlei 1s 6d, Simmers 64s. Transvaal Zilvers 4s 9d. Op de jaarlijksche vergadering der Florence Goudmaatschappij heeft de Directie gerapporteerd dat wegens den druk der tijden alle werk gestaakt was. Op de gewone vergadering der Violet Maatschappij werd gerapporteerd dat twaalf delfplekken als nutteloos verlaten waren. De Directie heeft net nu een voorloopige schikking getroffen tot aanschaffing van een ander blok delfplekken en reorganisatie der Maatschappij. Het plan was om de delfplekken van het Magnum Bonum Syndikaat te koopen, samen met een som van £4,350 aan kontanten; maar de aandeelhouders verwierpen het voorstel.

P. ELIZABETH, 1 MEI—Groote wolverkooping op heden; twee derde van 625 te koop geboden balen werden verkocht. Markt slap, prijzen wat lager. Bijna al de scheersels van het nieuwe saizoen, die thans inkomen, zijn vol zaad. Er waren eenige extra partijtjes sneeuwwitte. Uit de Springfield wasscherij kwamen 29 balen, waarvan 12 die een eersten prijs gehaald hadden; de anderen waren met zaad. Voor deze werd een bod van 1s. 8½d. geweigerd. Een ander partijtje van 14 balen haalde 1s 4d. per pond. Er waren verscheiden uitstekende scheersels ligte vetwol. Twee balen van Dr. Smartt's kudde en een van Worcester prijswol haalden 7¼d. Andere goede soorten haalden 6¼ à 6½d. Bijna al het angorahaar, 22 balen en 29 zakken, werden verkocht. Prijzen laag; goed somerhaar haalde slechts 9½d. Veeren markt vrij goed; prijzen als vroeger en zeer vast.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence meldde ons gisteren per telegraaf:—

Markt slecht voorzien. Boerenmeel 30s. tot 38s. Mielies 22s. tot 25s. Voer 12s. Kaf 20s. tot 27s. Zemels 7s. Haver 21s. Aardappelen 10s. tot 22s. Uijen 16s. Boter 1s. 9d. Eijeren 2s. 6d.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Mei 7.—NORHAM CASTLE, Kapt. JEFFRIES.
Mei 21.—ROSLIN CASTLE, Kapt. ROBINSON.
Junij 4.—R.M.S. GARTH CASTLE, Kapt. BROADFOOT, via Madeira.
Junij 18.—R.M.S. HAWARDEN CASTLE, Kapt. DUNCAN, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men sich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.
TARTAR, Kapt. TRAVERS, 14 Mei.
MOOR, Kap. GRIFFIN, 28 Mei.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen vermindering van 10 percent op den Dubbele Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de Kust worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aansoek aan Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER, ENZ.,

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoetsen en Rouwkoetsen geleverd in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten Prijs.

ROSESTRAAT, KAAPSTAD.

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaapkolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel
VOOR
Huidziekte, Eczema, Syphilitische en ander Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie.
ALLEEN BEREID DOOR
G. E. COOK, CHEMIST,
KING WILLIAMS TOWN.

Verduurzaamde Levensmiddelen,
Stoomfabriek "DE VOORZORG,"
BREDA (HOLLAND),
Export Binnenland Scheepvaart
Gouden Medaille Antwerpen 1889.
HOOGSTE ONDERSCHEIDING.

BENOODIGD

VOOR de 2de klas Ondersteunde Gouvernements Distrikts Kostschool te Commadagga, Distrikt Somerset Oost, een Onderwijzer Principaal. Salaris £135 en Matron (Huishoudster). Salaris £40 per jaar met Vrij Logies. Beiden moeten in Hollandsch en Engelsch goed onderwijs kunnen geven, kennis van Muziek en Handwerk zal eene aanbeveling zijn. Werkzaamheden te beginnen op 14 Julij e.k. Applicaties met getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag te worden ingezonden aan den Ondergeteekende niet later dan 30 Mei 1890.

D. MOOLMAN,
Sec. Sch. Commissie,
P.O. Commadagga Station.

Commadagga, 25 April 1890

Weggeloopen

OP 23 April 1890, van mijn Plaats Paardefontein, Distrikt Malmesbury, voor Riebeekskasteel, twee Ezels, een Ruin en Merrie, blaauwvaal van kleur bejaard, de ruin met witte bek, kniehalter teekens aan de beenen van beiden, zij zijn in de rigting na Hermon Statie. Heeren Schutmeesters en anderen bij wien gezegde Ezels mogen aanloopen of aangeloopen zijn, worden verzocht er dadelijk kennis van te geven aan den Ondergeteekende door wien alle billijke kosten zullen betaald worden, of aan den heer CASPARUS BRESLER, D. zoon, Vleeschbank, Bergrivier.

S. F. DU TOIT.

Paardefontein, Dist. Malmesbury,
28 April 1890.

Weggeloopen

OP 14 April 1890, van de Plaats van den Ondergeteekende 2 Witschimmel Ruins, 3 en 4 jaren oud, beiden gemerkt J. T., Heeren Schutmeesters en anderen bij wien de dieren mogen aanloopen of aangeloopen zijn, gelieven er dadelijk kennis van te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

STEPHS. S. STEIJN.

Doornfontein, Groenkloof Oost,
Distrikt Malmesbury,
26 April 1890.

GEDROST, van de Plaats van den Ondergeteekende, in den Nacht van 24 April, een Matatees, genaamd JAN CROKODIL, omtrent 5 voet lang, gekleed in bruin fluweel broek en baatje, en een vale hoed; spreekt goed Hollandsch, en is al even grijs. Die hem ophoudt zal volgens Wet vervolgd worden. Men gelieve kennis te geven aan den Ondergeteekende.

J. D. J. ROUX.

Moddergat, Groenvallei.

DE KOLONIALE Brandewijn Maatschappij (BEPERKT.)

Jaarlijksche Algemeene Vergadering.

DE Eerste Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders in bovengenoemde Maatschappij zal gehouden worden in de STADSZAAL, te WORCESTER, op WOENSDAG, 7 MEI AANST., des morgens ten half elf ure, ten einde van Directeuren rapport te ontvangen van de zaken der Maatschappij opgemaakt tot 31 Maart 1890, drie Directeuren te kiezen in de plaats van de Wel-Ed. heeren J. D. HUGO, M. S. BASSON en A. J. DE WAAL, en twee Auditeuren in de plaats van de heeren TIELEMAN ROOS en J. F. MINNAAR, die bij beurtwisseling aftreden; doch weder verkiesbaar zijn, en voor algemeene bezigheden. Volgens Artikel 16 van de Acte van Overeenkomst moeten de nominaties voor de aanvulling van bovengenoemde vacaturen en geteekend door twee Aandeelhouders worden ingezonden aan de Directeuren minstens 21 dagen vóór het houden van de Algemeene Vergadering.

Op last van Directeuren,
P. H. FAURE,
Secretaris.

Paarl, 8 April 1890.

Met betrekking tot bovenstaande wordt bekend gemaakt, dat de volgende heeren behoorlijk genomineerd zijn als Directeuren, te weten: de heeren

JAN DANIEL HUGO,
MARTHINUS SMUTS BASSON,
ADRIAN J. DE WAAL en
ARNOLDUS M. DU TOIT.

P. H. FAURE,
Secretaris.

Er is nu eene goede gelegenheid voor een beperkt aantal Jonge Lieden om zich te vestigen.

EENE groote plantaadje zal voor dit doeleinde onder voordeelige Condities op zijde gezet worden. Kapitaal is niet volstrekt noodig; doch het is begeerlijk, dat ieder lid, dat zich zamenvoegt, instaat zoude zijn, Vee, enz. te verschaffen, daar er iedere gelegenheid is, om Vee op eene groote schaal aan te fokken. De voorraad van water voor besproeijing is het geheele jaar door onbeperkt.

Er zijn Stoompompen en Machinerie van groote kracht ter waarde van £2,000 verschaft.

Grenzende aan bovengenoemde, is ook eene groote Plaats te Huur

Voor bijzonderheden doe aanzoek bij P.H.C. 100, c/o KING & Co., 8, Wharfstreet, Kaapstad.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duiseligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij watersucht meer bijsonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd aan gehouden worden, sonder deszelfs eigenschappen te verliesen; een voordeel en andere mengsels niet besitten.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor he geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Esels, Paarden, of Ossen volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Esel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijsen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.
KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.
MEUBELFABRIEKANTEN,
Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,
BIEDEN NU AAN
De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,
HUN VERTOONKAMERS DIE
30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magasijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrik

Geïllustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden

D. ISAACS & CO.,
80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

DE WAAL & DE KOCK,
BURGSTRAAT, KAAPSTAD,
LANDEN NU
LEDEKANTEN EN KATELS.

Wagen en Kar Assen	Wagen en Kar Trappen
Wagen en Kar Veeren	Kar Lampen en Zweepen
Wolarmen en Remmen	Ketting en Domkrachten
Schanieren en Overslagen	Schuivers en Haken.

Wagenmakers, Smids- en Timmermansgereedschap van de allerbeste kwaliteit.

Potten, Kastrollen, Ketels	Roosters, Pannen, Bekers
Karnen, Koffers, Geldkisten	Vleeschmachines, Koffiemolens
Messen en Vorken, Zakmessen	Lepels, Broodmessen
Bijlen en Snoeimessen	Wijngaardmessen en Scharen.

Verf, Olie, Terpentijn, Vernis,

Touw, Raamlijn, Zeilgaren	Kabelgaar, Koperdraad
Zink voor Vorsten	*Emmers, Baden, Kommen*
Hagel, Hagelzakken	Kruidbussen, Rijsweepen
Schroeven, Spijkers	Bouten en Moeren.

EN EEN GROOT ASSORTIMENT
ALGEMEENE IJZERWAREN.

MONTAGU.
G. P. VAN ZIJL,
Vendu-Afslager, Algemeen- en Wet Agent.
(GEVESTIGD SEDERT 1876.
Kantoor: W. P. Bank Gebouwen.

DENTISTRY.

DR BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; tandheelkundige aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale besoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunsttanden in te setten, stoppen, uittrekken, enz.

"De Zuid Afrikaan" EN "VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten .. per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegesonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, Ds. J. Roos.
Adelaide, C. Callaghan.
Alice, Geo. Murray.
Aliwal Noord, Sauer en Oremond.
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Kock.
Bloemfontein, J. F. C. v. Iddekinge.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. C. van der Hever.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansch Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Turvey.
Colesberg, E. van Bart.
Ceres, Jos. Fourie.
Caledon, J. Esterhuysen.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, L. G. H. Pocock.
Dordrecht, J. S. van Zijl.
Durbanville, D. S. Malan.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, J. J. Michau.
Ermelo, Transvaal, ———
Emboktwe, T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek, J. C. le Roex
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goudine, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, A. P. van den Berg.
Heidelberg, James du Prees.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Hanover, C. Nathan.
Hope Town, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Col Loan Trust, and Agency Co. Ltd.
Kimberley, J. J. Michau.
Klerksdorp, Wm. F. Maritz.
Knysna, P. Metelerkamp.
Korannaland, G. Schonken.
Kroonstad, J. N. Blignaut.
Krakeelrivier, Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Greeff, D.
Middelburg, Josua Naudé.
Murraysburg, A. Innes.
Moddergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, E. Hall.
Mosselbaai, E. Meyer, N. zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, E. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Geels
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, Keyter & Co.
Paarl, T. Roos, T.zn. en D. J. A. v. d. Spuy.
Pearston, A. J Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Phillippolus (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaff
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, F. W. Eerkes.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, Transvaal Executeurskamer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, A. J. J. Kropholler.
Queenstown, J. G. N. van Gass.
Riversdale, L. H. Meurant.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekskasteel, D. Krige.
Somerset West, Johan Theunissen
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J. Bastiaans
Swellendam, G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai, J. A Schickerling.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eijk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Tarkastad, E. J. Stanley
Tijgerhoek, P. O. Welgevonden (distrikt Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan.
Uitenhage, A. de Villiers.
Utrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O., D. J. Maritz, Jr
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, I. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, E. Roberts.
Willowmoore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Stavenhage.
Wellington, J. Addey Malherbe en J. F Pentz & Co.
Worcester, V. Harris.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.

NEDERLAND — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER Groenteplein, Kaapstad.